ԻԳ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 6269 — ՕԳՈՍՏՈՍ 25 / 7 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1906 — ՈՒՐԲԱԹ — 18 ՐԷՃԷՊ 1324 — ԻԳ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 6269

Համար կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆԱՆ
ԳԱԼԻՊ, Ղալաթիա, Քամանտոս փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ եւ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար տարեկան	160	գր
» » » » վեցամսեայ	70	»
» » » » եռամսեայ	40	»
Օտար երկիրներու համար տարեկան	40	ֆր.
» » » վեցամսեայ	20	»

Դրամի փոխարէն փոստալի կ'ընդունուի գրուելի փեալը 100 գրուշի հաշուով։
Տեղական Փոստատոմսի ծախքը բաժնեորդաց կը վերադրուի։

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի Խմբագրատուն։

20 ՓԱՐԱ 20

ԳՐՈՒՍԱՑԻ ՅՈՒՅՑԱՀԱՆԴԷՍԻՆ ԱՌԹԻՒ

Մեր, Արեւելքցիներս, սովորութիւն է մեր հիացում զգալ արեւմտեան ազգերու ճարտարագործական հանճարին եւ անոնց արտադրութիւններուն վրայ։ Այդ զգացմամբ ալ՝ ուելի արեւմտեան արհեստագործութեան արտադրութիւնները կը գործածենք քան մեր երկրին տեղական արտադրութիւնները։ Այս սովորութիւնը, որ մեզ կազմէն հեռացնեմ օտարամոլութեան կը մղէ, մեր կազմէ լքանել, լուսահատութեան կուսայ մեր ճարտարագործութիւնը եւ քաջալերելու ու տարածելու պտճառ կ'ելլայ արեւմտեան։

Իրաւ է թէ արեւմտեան հանճարը իր բիւրեղեան տեղեկագործութիւններով հրաշալիք մը է. ուրանալու, մերժելու եւ արհամարհելու տեղի չկայ։ Այդպիսի ընթացք մը պարզ կամակորութիւն կ'ելլայ, կը ցուցնէ ընտրազգեանութեան եւ ճաշակի պակասը։ Բնական է ուրեմն թէ ըսել չենք ուզեր որ արեւմտեան արհեստին ու անոր արտադրած օգտակարութիւններուն հանդէպ ցուցաբերուած վերաբերմամբ, արհամարհանք պէտք է ունենալ մի միայն անոր համար որ օտար են, որ բնիկ չեն։ Մտքի կուրութիւն, դատողութեան պակասութիւն ունեցողը միայն այդպէս կը խորհի ու կը շարժի։

Իսկ մենք, Արեւելքցիներս, տեղական արհեստագործութիւնը խոպան անգործածելով ինքան ենք արեւմտեանին վրայ, զոր կը գործածենք իր բիւրատարածութիւններով՝ մեր կեանքի ամէն պէտքերը գոհացնելով։ Այնպէս մը կը շարժինք, իբր թէ ոչինչ չգտանուէր մեր մէջ եւ ամէն բան դուրէն գալու էր։ Մինչդեռ եթէ անդամ մը ինքնահաւատութիւն ունենանք, չրջապատի տիրոջ մը ձգենք մեր բոլորտիքը, չատ դիւրու կը հասկնանք թէ արեւելեան հինաւուրց հանճարը դեռ չատ հարուստ է. ունի այնպիսի հրաշակերտներ, որոնք դիրքագրացուցած կը մղեն եւրոպական ու ամերիկեան նմանօրինակ արտադրութեանց դէմ, զոր կրնան գալ, անցնել բոլորովին, եթէ տեղացի ժողովուրդը ուելի նախապատութիւն ասլով անոնց՝ քաջալերէ, փոխանակ օտար ապրանքներուն, եւ.եթէ նաեւ պէտք եղած կերպով զանոնք ցուցադրելու եւ օտար հրապարակներէ վրայ ալ քալելու միջոցները ուսումնասիրէ ու գործադրէ։

Այս խորհրդածութիւնները ներշնչեց մեզ Գրուսայի Ցուցահանդէսը, որ տեղի կայ, արեւելեան հանճարին արտադրած օգտակարութիւններուն շքեղ ու փայլուն մէկ ցուցադրութիւնն է, որմէ հիացումէ ու գոհունակութենէ տարբեր զգացում չունենար ամէն օ՛վ որ բազդ կ'ունենայ անձամբ այցելելու։ եւ կամ որ ուշի ուշով կը հետեւի անոր մասին ակնառութիւնուն եղած նկարագրութիւններուն, որոնք օսմ. մամլոյն ամէն լեզուէ թերթերուն մէջ կը տեսնուին ամէն օր։

Գրուսայի Ցուցահանդէսը կը ներկայացնէ գլխաւորապէս միայն նոյն հանճարին տեղական արտադրութիւններ, որոնք ինքնին բաւական են հաստատելու թէ մեր արհեստագործութիւնը արհամարհելի բան մը չէ։ Հապա եթէ իւրաքանչիւր նահանգ կամ նահանգային գլխաւոր կեդրոնները այդպիսի ցուցահանդէսներ տարբեր եւ պարզեն հրապարակի վրայ իրենց տեղական ճարտարագործութեան արտադրութիւնները, եռեւէ եռեւ հաստատած պիտի ելլան թէ իւրաքանչիւր նահանգ կամ գաւառ իր ինքնայատուկ արհեստն ու ճարտարութիւնը ունի, որոնք ամէնը միասին պատաւական ու գնահատելի ամբողջութիւն մը կը կազմեն, պատաւարեր՝ արեւելեան հանճարին ու երեւակայութեանը։

Սակայն բաւական չէ միայն հիանալ այդ հանճարին ու իր արտադրութիւններուն վրայ, այլ գիտնալ գնահատել զանոնք, քաջալերել ու խրախուսել, որպէսզի օր ըստ օրէ ուելի լուսակիրնան, չընկճուելի օտար մրցմանց առջեւ, ասկան, հանդուրժեն ու ընդհանուր գործածման արժանանան թէ՛ երկրին ներսը եւ թէ դուրսը։

Արեւելեան ճարտարագործութեան արդիւնքներէն արդարեւ այնպիսի բաներ կան, որոնք ինքնատիպ են, ու նրբագեղ օրինակելի տիպար ելլալու անդամ կը ծառայեն, օրինակի համար գորգերու հիւսք, մետաքսեայ հիւսուածները, հին իզիկները, բազմեայ կազմածները, արծաթեղէն կարգ մը գործուածներ, համրիչներ, ծխափողեր, զարդաւորներ, ծաղկաթաղարներ, վառարաններ, ջրամաններ, շաքարեղէններ, ու եւ անուշեղէններու ամաններ, սուրճի գաւաթներ եւ նրբեղագեղ գործեր եւլն։

Եւ արդէն ո՞վ ապացէն Եւրոպացիներն ու Ամերիկացիները մշտապէս հետաքրքիր են արեւելեան հին գիւտերուն, նարերը, նմանները չնկնալու, յարմարցնելու եւ դարձեալ արեւելեան հրապարակները բերելով ծախելու համար։ Մրջոտ ուրեմն տեղացիները զարմանք են գնոնալ իրենց բնիկ ճարտարագործութեան լարգն ու արժէքը։

Մ. ՆԱԹԱՆԵԱՆ

ԿՐԹԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ԿԵՆՑԱՂԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ ԴԱՍԸ

Ուսումնական Խորհուրդի անգամներէն Ցոփոր էֆ. Գուրդէն, Սուրհանդակի 2284 թիւին մէջ զարմանք յայտնած էր Գասբդիւղի Արամեան վարժարանին մէջ կենցաղագիտական դաս մը հաստատելուն առթիւ, ուսուցնելով. «Թէեւ մեր Կրթական Մարմինը տեղի բան նշանակած չելլայ, ո՛չ հինը եւ ալ նորը։»

Եթէ պոլսեան եւ գաւառի բոլոր Թաղային վարժարանները տեղուին հաստատած ելլային Ուսումնական Խորհուրդի Կրթական Մարմինին, այն ատեն բոլոր Բրգանոյ նախակրթարաններուն ուսման եւ կրթութեան մակարդակը միեւնոյնը պիտի ելլար։ սակայն ասոր բոլորովին հակառակն ելլալը, նոյն իսկ Խորհուրդի անդամներն ալ դիտեն։ Նոյն Կրթական Մարմինը մինչեւ հաշուով ասնուած է, այսինքն նկատելով որ Թաղ մը տղաքուկի կրնայ ելլալ եւ հետեւաբար տեղերով՝ մեծամեծ ծախքերու, եւ ընդհանրապէս Թաղ մը կրնայ հարուստ եղած ելլալ ու Մարմինին պահանջած կանոնէն դուրս ասելցնել օգտակար դատուածներ։

Ահա Գասբդիւղի Արամեան ալ այս վերջիններէն է, եւ դէս ու դէս հետեւելով Ուսումնական Խորհուրդի ասնմանած Կրթական Մարմինին, տեղաւորած է դայն, որով պէտք տեսած է նոր դասեր ալ ասելցնելու յայտարարի մէջ, ալ ասելի նախանձելի վիճակ մը ասելու համար վարժարանին։

Այսպէս, Խորհուրդին ասնմանած Կրթական Մարմինը դասերու է կարգեր Թաղային վարժարաններու մէջ օտար ուսուցիչներ եւ ուսուցչուհիներ պաշտօնի կոչելը, սակայն քանի որ Թաղը կարող է ապրեցնել նաեւ քանի մը օտարազգի կրթական պաշտօնեաներ, կարծեմ Խորհուրդը չի փափաքիր արդէն մը դնել, վասն զի կրթական նպատակը միշտ բարի է եւ օգտակար։ Այսօր Արամեանը պաշտօնի կոչած է տարբեր տեսակէ երկու ֆրանսայի կարգ ուսուցիչներ, որոնց ասած կրթական լոգով արդիւնքը հաճոյքով կը լեցնէ Հաշտարարաս. անդամներուն սրտերը։

Դարձեալ Թաղային վարժարաններու մէջ, բաց ի ֆրանսերէնէ, իբր օտար լեզու, ուրիշ լեզուներ ասանդելը հակառակ է Կրթական Մարմինի. այս պարագային մէջ ալ Գասբդիւղի վարժարանը չեղած է Մարմինի. ինչպէս ուրիշ տարիներ, այս վերջինին ալ պիտի տանդուրի գերմաներէն եւ անգլերէն լեզուները կարգ եւ մասնագէտ ուսուցիչներու ձեռքով։

Հետեւաբար լուրջ դատողութիւն մը պիտի բաւէ, հեռուէն ծափահարելու Արամեան վարժարանին այս նախաձեռնութիւնը, նախաձեռնութիւն մը որ մի միայն ալեւոր տարիներու օգտին համար ասնմանուած է։

Երբ ուսանող մը՝ իր Թաղային վարժարանին մէջ ուսանի նաեւ երկրորդական վարժարաններու մէջ ուսուցչի քանի մը կարգերու մէջ ուսանուած դասերը, տարեցոյց չկայ որ մեծ դիւրութեամբ պիտի հեռանի բարձրագոյն ուսման, չանելով մէկ կամ երկու դասարաններ, եւ արդարեւ Արամեանը ասաւ իր նախաձեռնութեան փայլուն արդիւնքները։

Սակայն, անժխտելի է որ բարձրագոյն ուսման հետ չարունակ զուգընթաց պէտք է ելլայ բարձրագոյն կրթութիւնն ալ։

Եւ ահա նոյն վարժարանին մէջ կենցաղագիտութեան կարեւոր դասաւանդութիւնը այս նպատակաւ հաստատած է լուրջ տարիք մը ի վեր, եւ նախորդ տեսուչ Նշան էֆ. Թորոսեանի կողմէ կ'ուսանդուեր այնքան ձեռնհասորէն։

Սուրհանդակի լրագրոյ լոգուսանդիրը հրապարակաւ խնդրած էր. «Եթէ կարելի է երկու տողով տեղեկութիւն մը տալ թէ ի՞նչ եղանակաւ կամ ո՞ր դասագրքին վրայ — եթէ երբեք լրմար դասերը մը կայ — եւ վերջապէս ո՞ր երանելի ուսուցչին ձեռքով կ'ուսանդուի, կենցաղագիտութեան դասը Արամեանի ուսանողներուն։» Այդ հարցումին է որ կուգայ պատասխանել այս գրութիւնը։

Ինչպէս ուրիշ Թաղեր, Գասբդիւղն ալ ունի իր հարուստ, մինչեւ եւ աղքատիկ դասակարգերը. վարժարանին տանէրն ալ բնականաբար բաղկացած են այսի երկու դասակարգերէն։ Հարուստ տղան միւսը տեղեակ է, թէեւ բարաւորութիւնները տարբեր են, կենցաղագիտական պայմաններուն. ծնողքը չարունակ նախանձախնդիր է դասակը կենցաղագիտութեան պահանջումներուն ծանօթացնելու։ Ան չարունակաբար այցելութիւններ ընդունելով, եւ փոխադարձաբար պատասխանելով իր հիւրերը, բնական է որ ազան պիտի օգտուի նոյն բարեդաստիկ ասիթներէն, եւ պիտի ելլայ հարուստ կենցաղագիտական պայմաններուն։

Իսկ անդէն մինչեւ եւ աղքատիկ դասակարգերը բոլորովին զուրկ են նոյն պայմաններէն. մինչեւ դասի պահանջող ծնողք մը ի՞նչ տարեմանի մէջ որ է, նոյնը պիտի ելլան նաեւ իր զաւակները. վասն զի դպրոցին մէջ ուսանդուած բաներուն խրատներն ու լոյդարները ծրնողքներն ալ կարող են մասամբ մը ասանդելու։ իսկ քանի որ անհնարելի են կենցաղագիտական պահանջներուն, չատ իրաւամբ մեր վարժարաններու մէջ պէտք է անոնց ուսուցչին քաղաքավար ու բարեկիրթ ելլալու մասին։ Արամեան վարժարանը յաջողած է լրացնել կարեւոր պակաս մը, որ անհասանելի է միւս բոլոր վարժարաններուն մէջ։

Բաւական նկատելով այսքանը կենցաղագիտութեան դասին կարեւորութիւնը մասնանալու, անցնինք անոր ասանդման եղանակին, այս մասին տեղեկանալու Թիւներ հաղորդելով Գասբդէն էֆ.-ի։

Կենցաղագիտութեան դասը նոյն կերպով կրթական լարէին ասակ կ'ասանդուի ան՝ Թէ դասագրքով, այլ բերանացի ուսուցութեամբ, ելնելով դէպի ասելիք մասով ասանդողներուն. հարցարկաւ ասասել Թորոսեան էֆ. խղճմտութեամբ կ'ասանդէր, ինչպէս ասրիլ դասեր, նոյնպէս կենցաղագիտութեան այս դասն ալ, Թարգմանելով ժամանակակից ֆրանսայի դասագիրներու այս հիւղը ընդգրկող գործերը։

Երբ մանուկ այսօր քաղաքակրթութիւնը հակայ քայլեր առած է, ինչո՞ւ զլանանք բարին մը հանելու մեր ուսանողներուն, պարզելով անոնց քաղաքավարութեան օգուտները։

Սալոնի կեանքը անպէտ բան մը չէ մեր ապրելու եղանակին մէջ. մեր ուսանողները դիտեն խօսակցել իրենց ծնողներուն եւ կամ ընկերակիցներուն հետ, սակայն տեղեակ չեն թէ ի՞նչ վարմունք պէտք է ունենալ ալեւորների չրջանակներուն մէջ։ Տղայ մը պէտք է տեղեակ ելլայ այդ պահանջներուն, եւ այս պարագային ալ Դասբդիւղ պիտի ելլայ ազոց առաջնորդ։

Կենցաղագիտութեան դասը ուրեմն լրացնելու պիտի ելլայ բոլոր այս պահանջներուն. երբ մասնէն կամ հետաքրքրութենէն ոմանց կազմէ ծագրելի նկատելի այսի դասը, մենք ալ իրաւունք չենք ունենար մեքենաբար պատասխանելու. «Գասբդիւղ այցելեցէք նոյն իսկ մեր երկրորդական վարժարանները, դիտեցէք ազոց վարմունքը դասարանին մէջ եւ մանաւանդ սեղանատան մէջ։ Ի՞նչ դանեկի վարմունքներ եւ ի՞նչ վարուելաւ։» Մինչեւ չե՞նք խոստովանիր որ այս բոլորին մեկ եւ միայն պատճառը դասախօսութեան պակասն է. դասախօսդ՝ իբր թէ Թաղերը մոլեցած ելլայ կենցաղագիտութեան եւ քաղաքավարութեան պահանջներուն վերաբերեալ, կը ելլանայ չարունակ ազոց վրայ հակելու. ինչո՞ւ, վասն զի պարզած է եղեր արդէն դասախօսութեան պահանջները։

Արամեան վարժարանի Հաշտարարաս. Թիւնը դան է որ ազոց բարոյական դաստիարակութեան մասամբ կուսայ, կենցաղագիտութեան դաս մը հաստատելու նախաձեռնութիւնը ունենալով։

ՏԻԳՐԱՆ ՍԻՐՄԷԵԱՆ
Գասբդիւղ

ԳԻՆԵՑԻՆՈՒԹԻՒՆԸ

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ

Թուրքիոյ հարստագործութեան էլեղերն մէկը, որ ամէնէն ուելի ընդունակ է մեծ զարգացում մը, կ'ըսէ Կ. Գալոյ Ասատուրեան Սենեակի Թերթը, ապահովարար գինեգործութիւնն է։

Այս խնդրին վրայ չպիտի խօսինք Իզմիրի ֆրանսական ու կամիլէկի նահանգին կատարելիս։

«Իր նախահայրերուն հաստատին հաստատրիմ, Գ. Մերոբէ ուզեց ուսանդնցուցիչ մը կատարել Ֆրանսա։ Փափաքեցաւ տեսնել այն երկիրը ուր իր նախահայրերը խաղցած էին մանկութեան առեն, եւ կարել անցնել այն դիւղերը՝ ուր ապրած էին անոնք։ Ամէնէն ուելի փափաք կը ունենար տեսնելու մեր հին եկեղեցին եւ աղօթել հոն՝ ուր աղօթած էին նախահայրերը։»

Իրիկուան ժամերգութիւնները ուսանելէ եւ «Ավե Մարիա Սթելլա»ն երգուելէ յետոյ, որ ամէն տարի կ'երգուի նոյն թաւսանին, իբր լիւսակ այդ այցելութեան, Գ. Մերոբէ լուսնամով պատասխանեց եկեղեցիի հրապարակին վրայ, ուր բարձրանդակ մը կանգնուած էր։ Հոն խօսեցաւ իր շուրջը խռնուած մեծ բազմութեան։

Յետոյ Գ. Մերոբէ գերեզմանատան գնաց, հասարակաց փոսին մօտեցաւ, որ իր մէջ կը պարունակէ նախնիին գերեզմանատի ոսկերարանը, ուսան եւ նախարարը ասկերարանը։

Երեկոյեան դասնալու՝ Թուրքվէի երեւելիները ընդունեց. շատ դան մեծ հանդիսակով այնպիսի տեղերու, որոնք իր տունը կը հիշեին եւ իր գերդաստանին պատկանելու էին։

Գ. Մերոբէի այցելութեան լիշատակը պահելու համար՝ որուն խանդավառ ընդունելութիւն մը ցոյց ամէնքն ալ, երեւելիներ զեղեցիկ Թուրքվէի եկեղեցիին մէջ սա արձանագրութիւնը։ «1650ի տեսիլներ, Փիլիպէն Մերոբէ և Թուրքվէի ուխտաւոր ընտանիքներ Բահասա կը մտնին։ Երեցը ի՛ըսէ անոնց. «Մի մտանք ա՛չ Աստուած եւ ոչ ալ Ֆրանսան։»

Մեւս տպագիրին վրայ արձանագրուած է 1891 մայիս 31 թուականը ու սա տողերը. «Հարի Մերոբէ, կառավարիչ Բէպէքի, աղօթելու եկաւ Թուրքվէի եկեղեցին։ ա ըսաւ. «Գարան երեց, մենք չենք մտցած ա՛չ Աստուած եւ ոչ ալ Ֆրանսան։»

Գեղեցիկ, կիրակի առաւ.

Եւ ահա այս դէպքերէ քաղաքին ալ մեկնելու կը պատրաստուիմ, ուր Ֆրանսայի մէջ կը գտնեմ ինքզինքս. ինչի՞ պէտք է կուգար որ պէտք եղածին չափ չտեսայ։ բայց անպայման ժամանակը մէջտեղ կը մղէ զայն։

Երեկ առաւ, գաւառը Գ. Լանժելիէ եկաւ զիս առաւ, իր ժամանակը զահեցուցեալ։ Սրտի սեր մարդ մըն է՝ որ լուսանքի ֆրանսական ու կաթոլիկ նահանգին կատարելու։

«Իր նախահայրերուն հաստատրիմ, Գ. Մերոբէ ուզեց ուսանդնցուցիչ մը կատարել Ֆրանսա։ Փափաքեցաւ տեսնել այն երկիրը ուր իր նախահայրերը խաղցած էին մանկութեան առեն, եւ կարել անցնել այն դիւղերը՝ ուր ապրած էին անոնք։ Ամէնէն ուելի փափաք կը ունենար տեսնելու մեր հին եկեղեցին եւ աղօթել հոն՝ ուր աղօթած էին նախահայրերը։»

Իրիկուան ժամերգութիւնները ուսանելէ եւ «Ավե Մարիա Սթելլա»ն երգուելէ յետոյ, որ ամէն տարի կ'երգուի նոյն թաւսանին, իբր լիւսակ այդ այցելութեան, Գ. Մերոբէ լուսնամով պատասխանեց եկեղեցիի հրապարակին վրայ, ուր բարձրանդակ մը կանգնուած էր։ Հոն խօսեցաւ իր շուրջը խռնուած մեծ բազմութեան։

Յետոյ Գ. Մերոբէ գերեզմանատան գնաց, հասարակաց փոսին մօտեցաւ, որ իր մէջ կը պարունակէ նախնիին գերեզմանատի ոսկերարանը, ուսան եւ նախարարը ասկերարանը։

Երեկոյեան դասնալու՝ Թուրքվէի երեւելիները ընդունեց. շատ դան մեծ հանդիսակով այնպիսի տեղերու, որոնք իր տունը կը հիշեին եւ իր գերդաստանին պատկանելու էին։

Գ. Մերոբէի այցելութեան լիշատակը պահելու համար՝ որուն խանդավառ ընդունելութիւն մը ցոյց ամէնքն ալ, երեւելիներ զեղեցիկ Թուրքվէի եկեղեցիի մէջ սա արձանագրութիւնը։ «1650ի տեսիլներ, Փիլիպէն Մերոբէ և Թուրքվէի ուխտաւոր ընտանիքներ Բահասա կը մտնին։ Երեցը ի՛ըսէ անոնց. «Մի մտանք ա՛չ Աստուած եւ ոչ ալ Ֆրանսան։»

Մեւս տպագիրին վրայ արձանագրուած է 1891 մայիս 31 թուականը ու սա տողերը. «Հարի Մերոբէ, կառավարիչ Բէպէքի, աղօթելու եկաւ Թուրքվէի եկեղեցին։ ա ըսաւ. «Գարան երեց, մենք չենք մտցած ա՛չ Աստուած եւ ոչ ալ Ֆրանսան։»

Գեղեցիկ, կիրակի առաւ.

Եւ ահա այս դէպքերէ քաղաքին ալ մեկնելու կը պատրաստուիմ, ուր Ֆրանսայի մէջ կը գտնեմ ինքզինքս. ինչի՞ պէտք է կուգար որ պէտք եղածին չափ չտեսայ։ բայց անպայման ժամանակը մէջտեղ կը մղէ զայն։

Երեկ առաւ, գաւառը Գ. Լանժելիէ եկաւ զիս առաւ, իր ժամանակը զահեցուցեալ։ Սրտի սեր մարդ մըն է՝ որ լուսանքի

Արտաքին Լուրեր

ՍՊԱՆԻԱ

Հակակրոնական ուղղութիւնը։— Վատիկանի հետ յարաբերութիւնները։—Սպանիոյ կառավարութեան ծրագիրը։

Հակակրոնական ուղղութեան խնդիրը բացարձակ հանգամանք մը առած է Սպանիոյ մէջ, քանի որ Ալֆոնս ԺԳ. սահմանադրեց քաղաքացիական ամուսնութեան ենթարկելու վերաբերեալ եւ կրօնքի յայտարարութեան ընկնման հրամանագիրները։ Խնդիրը այն է թէ Մադրիտի կառավարութիւնը է՛նչ եղանակով կ'ուզէ գործել, առանց խանգեցնելու յանդելու իրաց այն նոր վիճակին զոր անհրաժեշտ կը նկատէ։ Սպանիոյ դատաստանի նախարար Գ. Լոմանոնէսի կազմէ Տեղի Թեր. կրացնի թղթակցին եղած յայտնութիւնները այդ տեսակետով բաւական չանհանգստութիւն մը ցոյց կուտան։ Նախարարը ըսաւ թէ Վատիկան եթէ չուզէ բանակցիլ 1851ի Բանքորտատի բարեփոխումը ենթադրելու համար, այդ Բանքորտան բացարձակէս դադրած պիտի հանգիսանի։ Այդ օրէնքը արմատական պիտի ելլայ, բայց պէտք չէ մոռնալ որ Ֆրանսայի պէս դէպքերն պիտի չելլայ գործերու կարգադրութիւնը Սպանիոյ մէջ։ Սպանիոյ ժողովուրդին առաջ մէկ մասը դեռ մեծապէս կը դանուի կղերին ազդեցութեանը տակ, որպէս կարելի է թէ անհարատեւ հետեւանքներ առաջ դան։ Կղերը դեռեւ դիւրութեամբ առաջ բերել այն վիճակը, զոր չյաջողացաւ ընել Ֆրանսայի մէջ։ այդ պարագային Սպանիոյ ազատասէր կուսակցութիւնն կարտաւորութիւնը պիտի հարկադրուի հրաժարիլ։ Մեծապէս փափաքելի է որ առանձնաբար գործելի եւ թէ Սպանիոյ մէջ խիստ ձեռք չառնուի եկեղեցիին ու Պետութեան բաժանման ծանր խնդիրը։ Ֆրանսայի ու Սպանիոյ մէջ կացութիւնները բոլորովին տարբեր են, որպէս զարձեալ մինչեւ նոյն եղանակը կարելի չէ կատարուիլ երկու երկիրներուն համար։ Անշուշտ հարկ է Սպանիոյ ժողովուրդը ազատել կղերական ազդեցութենէն, բայց կարեւոր է նաեւ զայն առաջնորդել՝ գիտակցութիւնը ունենալու իր իրական շահերուն, առանց այն տեսակ մինչեւ արանք դիտան հետեւանքներ ունենալ Սպանիոյ համար։ Առայժմ պէտք է սպասել թէ Գ. Լոմանոնէսի ազատասիրութիւնը, 1851ի Բանքորտան բացարձակապէս դադրեցնելն հանգիսանելու մասին, Վատիկանի վրայ ազդեցութիւն գործելու եւ զայն հաշտութեան հանելու նպատակը ունի։ Ֆրանսայի մէջ եկեղեցիին ու Պետութեան բաժանման պատմութիւնը ցոյց ուտա Վատիկանի թէ եկեղեցին չի դիտար մեզանէ անջնել տիրապետութիւն ժամանակակից գաղափարներու հասարակութեան եւ թէ վեճի եթէ բանուի, անպատճառ պիտի չյաջողի։ Եկեղեցիին համար անհանգիստ լաւ է փնտռել կարելի կարգադրութիւններ եւ երկար տանի համար յաղդեցնել իր անյաղթութիւնը։ Լէոն ԺԳ. Պապը մեծ ճարտարութեամբ կը աշխատէր վերջին տարիներուն Եկեղեցիին ունցած անպատան կացութիւնը, սակայն Պիոս Ժ. ընդդիմութեան հանդիպեց եւ չուզեր երեւութիւնը փրկել, հետեւելով իր տարագրի գործոց նախարարին՝ Մերլէի տէր Վալ կարտինալին հարիւրդնելու։ Սա յայտնի է թէ ներկայ կացութիւնը

«ԱՐԵՒԵԼՔԻ» ԹԵՐԹՈՆԸ 63

ԹԷՐԷՋ ՎԻԱՆՋՕՆ

ՖՐԱՆՍՈՒՀԻՒ ՄԸ ՏՊԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՄԷՋ

Ճանչեն լեռայ, եկեղեցի գալին, իրիկուան ժամերգութեանց ներկայ գտնուելու համար։ Հոն, տեսնէն բազմութեան մը ներկայութեանը, Թուրքվէի երեցը բարեգալուստ մաղթեց Գ. Մերոբէի, եւ սա լիշատակը պատմեց ի մէջ այլոց.

«Մերու հարիւր լիսուն տարի առաջ, այս եկեղեցին օրին մէկը չատ սրտալոյզ տեսարան մը կը պարզէր։ Ուրբաթն չատ ընտանիքներ, ամէնէն ուելի արժանաւոր, ազդեցիկ ու քրիստոնեայ, երկրին պիտի մեկնէին՝ հետեւոր տեղ մը հաստատուելու համար։

«Այդ մեկնումը կամաւոր էր։ Այսու հանդերձ դժնդակ էր այդ բաժանումը. մարդ առանց լուշման չէ որ հրաժեշտ կ'առնէ այն ամէն բաներէն զորս կը սիրէ, ինչպէս ընտանիքի լարէն, մանկութեան տարադրութիւնները, եռեւէ եռեւ հաստատած պիտի ելլան թէ իւրաքանչիւր նահանգ կամ գաւառ իր ինքնայատուկ արհեստն ու ճարտարութիւնը ունի, որոնք ամէնը միասին պատաւական ու գնահատելի ամբողջութիւն մը կը կազմեն, պատաւարեր՝ արեւելեան հանճարին ու երեւակայութեանը։

Սակայն բաւական չէ միայն հիանալ այդ հանճարին ու իր արտադրութիւններուն վրայ, այլ գիտնալ գնահատել զանոնք, քաջալերել ու խրախուսել, որպէսզի օր ըստ օրէ ուելի լուսակիրնան, չընկճուելի օտար մրցմանց առջեւ, ասկան, հանդուրժեն ու ընդհանուր գործածման արժանանան թէ՛ երկրին ներսը եւ թէ դուրսը։

Արեւելեան ճարտարագործութեան արդիւնքներէն արդարեւ այնպիսի բաներ կան, որոնք ինքնատիպ են, ու նրբագեղ օրինակելի տիպար ելլալու անդամ կը ծառայեն, օրինակի համար գորգերու հիւսք, մետաքսեայ հիւսուածները, հին իզիկները, բազմեայ կազմածները, արծաթեղէն կարգ մը գործուածներ, համրիչներ, ծխափողեր, զարդաւորներ, ծաղկաթաղարներ, վառարաններ, ջրամաններ, շաքարեղէններ, ու եւ անուշեղէններու ամաններ, սուրճի գաւաթներ եւ նրբեղագեղ գործեր եւլլն։

Եւ արդէն ո՞վ ապացէն Եւրոպացիներն ու Ամերիկացիները մշտապէս հետաքրքիր են արեւելեան հին գիւտերուն, նարերը, նմանները չնկնալու, յարմարցնելու եւ դարձեալ արեւելեան հրապարակները բերելով ծախելու համար։ Մրջոտ ուրեմն տեղացիները զարմանք են գնոնալ իրենց բնիկ ճարտարագործութեան լարգն ու արժէքը։

Մ. ՆԱԹԱՆԵԱՆ

ԿՐԹԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ԿԵՆՑԱՂԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ ԴԱՍԸ

Ուսումնական Խորհուրդի անգամներէն Ցոփոր էֆ. Գուրդէն, Սուրհանդակի 2284 թիւին մէջ զարմանք յայտնած էր Գասբդիւղի Արամեան վարժարանին մէջ կենցաղագիտական դաս մը հաստատուելուն առթիւ, ուսուցնելով. «Թէեւ մեր Կրթական Մարմինը տեղի բան նշանակած չելլայ, ո՛չ հինը եւ ալ նորը։»

Եթէ պոլսեան եւ գաւառի բոլոր Թաղային վարժարանները տեղուին հաստատած ելլային Ուսումնական Խորհուրդի Կրթական Մարմինին, այն ատեն բոլոր Բրգանոյ նախակրթարաններուն ուսման եւ կրթութեան մակարդակը միեւնոյնը պիտի ելլար։ սակայն ասոր բոլորովին հակառակն ելլալը, նոյն իսկ Խորհուրդի անդամներն ալ դիտեն։ Նոյն Կրթական Մարմինը մինչեւ հաշուով ասնուած է, այսինքն նկատելով որ Թաղ մը տղաքուկի կրնայ ելլալ եւ հետեւաբար տեղերով՝ մեծամեծ ծախքերու, եւ ընդհանրապէս Թաղ մը կրնայ հարուստ եղած ելլալ ու Մարմինին պահանջած կանոնէն դուրս ասելցնել օգտակար դատուածներ։

Ահա Գասբդիւղի Արամեան ալ այս վերջիններէն է, եւ դէս ու դէս հետեւելով Ուսումնական Խորհուրդի ասնմանած Կրթական Մարմինին, տեղաւորած է դայն, որով պէտք եղած տեսած է նոր դասեր ալ ասելցնելու յայտարարի մէջ, ալ ասելի նախանձելի վիճակ մը ասելու համար վարժարանին։

Այսպէս, Խորհուրդին ասնմանած Կրթական Մարմինը դասերու է կարգեր Թաղային վարժարաններու մէջ օտար ուսուցիչներ եւ ուսուցչուհիներ պաշտօնի կոչելը, սակայն քանի որ Թաղը կարող է ապրեցնել նաեւ քանի մը օտարազգի կրթական պաշտօնեաներ, կարծեմ Խորհուրդը չի փափաքիր արդէն մը դնել, վասն զի կրթական նպատակը միշտ բարի է եւ օգտակար։ Այսօր Արամեանը պաշտօնի կոչած է տարբեր տեսակէ երկու ֆրանսայի կարգ ուսուցիչներ, որոնց ասած կրթական լոգով արդիւնքը հաճոյքով կը լեցնէ Հաշտարարաս. անդամներուն սրտերը։

Դարձեալ Թաղային վարժարաններու մէջ, բաց ի ֆրանսերէնէ, իբր օտար լեզու, ուրիշ լեզուներ ասանդելը հակառակ է Կրթական Մարմինի. այս պարագային մէջ ալ Գասբդիւղի վարժարանը չեղած է Մարմինի։ ինչպէս ուրիշ տարիներ, այս վերջինին ալ պիտի տանդուրի գերմաներէն եւ անգլերէն լեզուները կարգ եւ մասնագէտ ուսուցիչներու ձեռքով։

Հետեւաբար լուրջ դատողութիւն մը պիտի բաւէ, հեռուէն ծափահարելու Արամեան վարժարանին այս նախաձեռնութիւնը, նախաձեռնութիւն մը որ մի միայն ալեւորներու օգտին համար ասնմանուած է։

Երբ ուսանող մը՝ իր Թաղային վարժարանին մէջ ուսանի նաեւ երկրորդական վարժարաններու մէջ ուսուցչի քանի մը կարգերու մէջ ուսանդուած դասերը, տարեցոյց չկայ որ մեծ դիւրութեամբ պիտի հեռանի բարձրագոյն ուսման, չանելով մէկ կամ երկու դասարաններ, եւ արդարեւ Արամեանը ասաւ իր նախաձեռնութեան փայլուն արդիւնքները։

Սակայն, անժխտելի է որ բարձրագոյն ուսման հետ չարունակ զուգընթաց պէտք է ելլայ բարձրագոյն կրթութիւնն ալ։

Եւ ահա նոյն վարժարանին մէջ կենցաղագիտութեան կարեւոր դասաւանդութիւնը այս նպատակաւ հաստատած է լուրջ տարիք մը ի վեր, եւ նախորդ տեսուչ Նշան էֆ. Թորոսեանի կողմէ կ'ուսանդուեր այնքան ձեռնհասորէն։

Սուրհանդակի լրագրոյ լոգուսանդիրը հրապարակաւ խնդրած էր. «Եթէ կարելի է երկու տողով տեղեկութիւն մը տալ թէ ի՞նչ եղանակաւ կամ ո՞ր դասագրքին վրայ — եթէ երբեք լրմար դասերը մը կայ — եւ վերջապէս ո՞ր երանելի ուսուցչին ձեռքով կ'ուսանդուի, կենցաղագիտութեան դասը Արամեանի ուսանողներուն։» Այդ հարցումին է որ կուգայ պատասխանել այս գրութիւնը։

Ինչպէս ուրիշ Թաղեր, Գասբդիւղն ալ ունի իր հարուստ, մինչեւ եւ աղքատիկ դասակարգերը. վարժարանին տանէրն ալ բնականաբար բաղկացած են այսի երկու դասակարգերէն։ Հարուստ տղան միւսը տեղեակ է, թէեւ բարաւորութիւնները տարբեր են, կենցաղագիտական պայմաններուն. ծնողքը չարունակ նախանձախնդիր է դասակը կենցաղագիտ

չա՞ս չի դիմար չարաբնակել Սպանիոյ մէջ եւ թէ հապէ է ուսման մը դիմել վանքերու զարգացումին, որոնց ժողովուրդին լուսաւոր ազդիւներու ենթական. Նաեւ զեղչել թիւը բարձրաստիճան ու պարզ դպրոցականներուն, որոնց սուտ թիւը հիմա ծանր բեռ մըն է Սպանիոյ գանձուն համար։ Կարելի է որ Վատիկան, ընդհանուրութիւնը լաւագործելով, յոլովդ Սպանիոյ ազատական խուսափելիներէն կազմուած նախարարութեան դիրքը խոխոչ, ոսկան պիտի գայ ժամանակ մը, ուր Սպանիացիները պիտի ըմբռնեն թէ իրենը թշուառութեան գլխաւոր պատճառը կը կայանայ այն ծախքերուն մէջ զոր Բանքորան կը պարտադրէ երկրին, եւ այդ միջոցին է որ Սպանիա պիտի ազատի դպրոցականութենէն։ Այդ պարագան Սպանիոյ ներկայ նախարարութեան պոռնոգրաֆներուն ուելի անհնարաւոր պիտի ելլայ Վատիկանի, վասն զի պիտի չունենայ այն հոգածութիւնը զոր Լորդ Տաֆիկէզի դաւիճէզ ներկայ պարոնաներուն բերմամբ հարիւրաւորած է ցոյց տալ Վատիկանի հանդէպ։ (Եճրհ. Պլյմ)

ՖՐԱՆՍԱ

Եկեղեցական խնդիրը.—Եպիսկոպոսներուն գումարումը.—Պապին կոնդակը.—Շաբաթական հանգիստը.—Հարցապնդումը.—Թազմամարդերը.

Բարիզի արքեպիսկոպոս Ռիշար կարգադրելը, իր դիրքին ուղղած նամակի մը մէջ, ազատութիւնն կը լայտնէ թէ կարծիքի բոլոր անհամաձայնութիւնները անհետացած են հաւատքին հոգեւորութեան մը մէջ։ Արքեպիսկոպոսը կ'ըմբռնէ թէ Ֆրանսայի բարձրագոյն լսարանը պարտաւոր է ազատել ուղղութիւնն միութիւնը, եւ եկեղեցական իշխանութիւնին հետ համաձայնուրդ, թայլ պիտի տայ լուսալ որ Ֆրանսա վերջապէս պիտի դանէ իր առաջին արժանապատուութիւնը եւ բարգաւաճումը։

—Սիրոփոխն Գ. Կրանսոն Ֆանոյ կէր թաղեն ու կրօնական գործոց նախարար Գ. Գրիմանի թէ հարցերը ուղղած նամակի մը մէջ, ազատութիւն կը լայտնէ թէ կարծիքի բոլոր անհամաձայնութիւնները անհետացած են հաւատքին հոգեւորութեան մը մէջ։ Արքեպիսկոպոսը կ'ըմբռնէ թէ Ֆրանսայի բարձրագոյն դասարանը պիտի ազատի ազգային միութիւնը։ Ինչպէս Սպանիոյ, ինքն ալ կարծիք կայայտնէ թէ Ֆրանսայի եկեղեցական հաստատութիւնները լաւագոյն պիտի գտնուին ազգային միութեան մը մէջ։

—Գարգոնի կոնդակը եւ Բարիզի արքեպիսկոպոսին նամակը կիրակի առաւօտ կարդացուեցան Բարիզի բոլոր եկեղեցիներուն մէջ։

—Ֆրանսայի եպիսկոպոսներուն մեծամասնութիւնը կիրակի օրուան նիստ կարդացուեցաւ Բարիզի բոլոր եկեղեցիներուն մէջ։

—Ֆրանսայի եպիսկոպոսներուն մեծամասնութիւնը ստորագրեցին Գարգոնի կոնդակը։ Նէոյ ու Լուսիոնի պարոնայք ստորագրեցին։ Նոյն կ'ուզենան Ֆրանսայի ազգային ժողովի մէջ հրապարակուած դրուագները ի՛նչպէս ի՛նչ գրաւ ունենան։ Նոյն կ'ուզենան ազգային ժողովի մէջ հրապարակուած լրագիրներ եւ հրատարակեալ լրագիրներ, որոնք նախապէս համաձայնեցան չէին Գ. Գրիմանի, ի՛նչպէս ուներ հրապարակ, ուստի նիւթերը, ուստի նիւթերը չեն ըսել թէ դուսանարի լրագիրներ պիտի կարդացուին։

ԻՏԱԼԻԱ

Անգլիոյ ու Իտալիոյ յարաբերութիւնները եւ Մարիոյ տի Սան Ճուլիանոյ.—Հոմի Ցորցնիր դեսպանին բաղաքական ասպարէզը

Տ. Սան Ճուլիանոյ մարքիզին անուանումը իսկ դեսպան Լոնդոնի, ուրկէ պատ սմանպէտ անգլ. ազատասիրական մասնագիտական բարեկամութիւնը։ Դեսպանին փոփոխութիւնները վերցուած էին Լոնդոնի եւ Հռոմի դիւանագիտական յարաբերութիւններու Ցնծալ։ Հապէ՞ չէ՞ որ Լոնդոնի մարդի կասկածուած բանակցութիւնի մէջ Հռոմի դիւանագիտութիւնը ձգէ մը զարմանք պատճառած էր Սր. Էրուսալէմ կէս։ Մտածիլ որ Սան Ճուլիանոյ ոչ մարդէ։ Մարդիկ որ Սան Ճուլիանոյ ոչ մարդ էր որ ամէն ինչ կարգի դնելու պիտի յանձնէր։ Լոնդոնի իտալական նոր դեսպանը չունենար այն արագ լուսաբանութիւնը։ Հռոմ ինչպէս ոչ մարդ։ Սան-Ճուլիանոյի մէջ երկու հոգոյ հաղորդ Հայէն։ Սակայն դարձեալ ոչ մարդ։ Սան-Ճուլիանոյ մէջ ինչպէս հոգոյ հաղորդ։ Ինչպէս ինչպէս

կոչվ., բաղնիքին դիմաց, երեկ դիւրը ժամը 6ին հրդեհ ծագեցաւ խարարար Ա. լեվ կէս քարուկիր խանութներ, որոն խանութը միայն տրեցաւ։

ԽԱՂՈՂՆԵՐԸ.— Ռուսմանիոյ կառավարութիւնը վերջերս կանոնագիր մը հրատարակած է, որուն համեմատ ոտնի վերոյլը՝ Թուրքիոյեն Ռուսմանիա դիմուելիք խաղողները՝ իրենց ամանեղով մէկտեղ 30 քիլոյեն ուելի չպիտի կշռեն, գոսուած ասիպերու եւ կամ էսպիրներու մէջ ճմլուած կամ ուրուած չպիտի ըլլան, եւ խաղողներու համար մեկուսարեալ եւ առողջապահական վկայագիրներ ցոյց պիտի տրուին։ Այդ առողջապահական վկայագրին մէջ նշանակուած պիտի ըլլայ թէ խաղողին պատկանած տիպին մէջ պակասուր քանուած հիւանդութիւնը գոյութիւն չունի։ Նաեւ, պիտի տրգիրուին ճղճմած եւ մասամբ քաղցուի (ցիրա) վիճակին գտնուած խաղողները։ Կայս. կառավարութիւնը ոտիպի պէտք եղած մինչեւ ները ձեռք առած է Թուրքիոյ խաղողի տրածութիւններուն այդպէս ասանց պատճառի ինքնաշարժի տեղի չտալուելու համար, քանի որ նկատուած է թէ Թուրքիոյ և՛ մէկ կողմէ դուրքիւն չունի վերոյիշեալ հիւանդութիւնը, եւ խաղողի ուրիշ պաուղներու պէս ասանր եւ տարիներ չունենալուն՝ չի կրնար տրթուլի փոխանցել մը ըլլալ, որով Ռուսմանիոյ կողմէ ձեռք առնուած բոլոր միջոցները դիտութեան հոգուտ են։

ԿԱՌԻՐ ԳՈՂ.—Գալոյ Սուլթան Ա. մէսի կողմէ կառապան էսմէր, երեկ, իր քառքը փոդոլին մէջ թողուլ, մոտերը տեղ մը գտած էր։ վերադարձին դարմանով տեսաւ թէ կառքը անհետացած է։ հոն գտնուղները յայտարարեցին թէ Շարքը ու Օսման տեսան երկու մարդիր տարած էին կառքը։ Լսուեր խնդրն ասիկանութեան դիմեց։

ԹՂԹԻՆԵՆ ԻՆԿԱՆ.— Թոփխանէի Թաղքէնի թաղը բնակող կոլիկտոր Պետրոսի ալեւորը՝ Մարգարտ, երեկ, Թղթենի մը վրայ ելած էր, երբ հանարակչութիւնը կորցնելով վար ինկաւ եւ ծանրագոյն վիրաւորուեցաւ։ խնդրոյն հետեւանքով տարուեցաւ։

ԱՆԱՏՈԼԻԻ երկաթուղիին 33դ չարթնան հասոյթը իւրքանչիւր քիլոմէթրի համար տարեւ եղաւ։— Հայտարարեցին Էնկիւրիի գիծ (578 քիլոմէթր) 10,891 ֆր., անցեալ տարին 381 ուելի եւ մեր չարթներին ալ 727 պակաս։ Էսկիշէհիր-Գոնիայի գիծ (445 քիլոմէթր) 4,854 անցեալ տարին 3,677 պակաս եւ մեր չարթներին ալ 1,953։

Եկեղեցական Քրոնիկ

Հոլանդայի Վիլհելմինա թագուհին ծնունդեան տարեդարձին առթիւ Ս. Գաբրիելը իր փոխանորդին մէջտեղս շնորհաւորութիւններ յղուեցան էր հոլանդական դեսպանատան։ Նոյն դեսպանատան գործակատար կոմս ալ Լենդուրգ Սրբոյս շնորհակալութեան գրագրութիւն ստացած է Ն. Սրբազնութենէն։

—Արմալի վանահայրենական փոխանորդ Տ. Թորգոմ Մ. Վ. Գուլչեկեան, առիթ որ Գալոյ եկաւ եւ ներկայացաւ Ս. Գաբրիելին։ Վանական ինչ ինչ գործերու կարգադրութեան համար Տ. Թորգոմ վ. խորհրդակցութիւններ պիտի կատարէ Խնամակալութեան հետ։

—Տ. Զարեհ Վ. Արմալ գացած է մէկ քանի օրուան համար։

—Նոր Զուղայեն կը գրեն թէ տեղւոյն Ամենափրկիչ վանքին մէջ Ս. Սահակ եւ Ս. Մեսրոպ Թարգմանչաց ծոցին օրը Գաբրիել մասուցուելէ վերջը տեղի ունեցեր է վանքին բակը նոր շինուած մատենադարանի բացման հանդէսը։ Բան ներկայ գտնուեր է երկուս բազմութիւն մը։ Մատենադարանը չուներ է Զուղայեցի Գ. Թաղէոս Ե. Տէր Յովհաննէսի ի յիշատակ իր հոր Յարութիւն Տէր Յովհաննէսի որ 20 տարի առաջ նոյն վանքի Առաջնորդարանի քարտուղարութիւնը վարած է։ Զուղայի հասարակութիւնը համբուլութիւնը վերարերուեր է նոյն մատենադարանին եւ խոստացեր է իր օգնութիւնը չխնայել։

—Յունիս 2ին Ս. Էջմիածնի ծոցին առթիւ Զուղայի Ամենափրկիչ վանքին մէջ Գաբրիել մասուցեր է եւ բոլոր դպրոցական երգիչ աշակերտները նոր գալ գտնուեր են։

—Բէօթանեայի Առաջն. Տեղապահ Տ. Վահան Ծ. Վ. Յովհաննէս Թովմասեան ալեւոր եւ տեղւոյն եկեղեցին պատարագելէն վերջը Թազ. Խորհուրդը վերագալեր եւ նոր Հոգաբարձութիւն մը հաստատեր է։ Թովմասեան մէջ 63 ուան հոգեւորականներ կայ։ ուրեն եկեղեցի մը եւ տարը յաճախ վարժարան մը։ Այս ամսոյն վերջերը տաղնոց վարժարան մը պիտի բացուի Թովմասեան մէջ։

—Գաբրիել Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ շինութեան տարին հանգուցեալ Մարգիս Եֆ. Գալեշեան պէտք եղած երկաթը ձրիաբար նուիրած էր։ Այս անգամ տեղւոյն քարուկիր դպրոցին շինութեան համար ալ Տիկին Գալեշեան բանաստեղծի երկաթներ նուիրեր է։

—Գարբուչէշմէի տղայ. վարժարանին տղայոց գիշերանոցի պէտքերը հոգալու համար գիշերանոցի մասնաճիւղ մը կազմուած էր։ Այդ մասնաճիւղին ենթակայութիւնն ի լիրաբանի՝ Տ. Գէորգ եպիսկ. Տրեցեան Ս. Գաբրիել պիտի մասուցանէ գիշերին եկեղեցիին մէջ լուսալիկոյ կիրակի։

—Եղեկիել Առաջնորդ Տ. Էջմիածնէ վրդ. Գալեան իր առաջնորդական տեղապահի Գէրաթը մասուցեր է Եղեկիել Վահ. Մելիքսէթեանին։ Իսկ պատարագանեարարաքիրը նեկայացուցեր է Դ. Ղազարեանի հրամանատար Վահ. Զէյթի փաշայի, որուն անունին գացեր է ընկերակցութեամբ Գարբիել Ղազարեան, Յարութիւն Լ. Գեան եւ Մարգիս Դանիէլեան էֆ.ներու։ Ն. Վեհարութիւնը չուտ գան մնացեր է Տ. Լեւոնասէր վրդ.ի այցելութենէն։ Երդեցիի մէջ անհամար ձայնարութիւնը բոլորովին բարձրեր է Տ. Էմմանուէլ վրդ.ի ներկայութեամբ։ Կրոնական ժողովը, որ գրեթէ 10 ամսէ ի վեր նիստ չէր գրած, իր առաջին նիստը գումարեր է օգոստոս 9ին եւ առնուազն ընտրեր է Տ. Վարդան քահանայ Զարգարեանը։ Իսկ Քաղաքական ժողովը որ ամիսներէ ի վեր գումարուած չէր. օգոստոս 10ին գումարուեր է եւ յառաջիկայի պէտք ընտրել Ռուսմանական Խորհուրդը որ բնաւ գոյութիւն չունէր։ Իսկ միւս Խորհուրդներն ալ հետզհետէ պիտի ընտրուին։ Կրոնական եւ Քաղաքական ժողովները իրենց խորին խորհրդակցութիւնը կը յայտնեն Կոնդոնական Վարչութեան եւ Ս. Գաբրիելի Հոր, որ հայրական հոգատարութեամբ Էմմանուէլ վրդ.ը կարգեցին իրենց Վիճակին առաջնորդական տեղապահ։ Տ. Էմմանուէլ վրդ.ի հանգամանքը բոլորովին բարձրեր է Տ. Էմմանուէլ վրդ.ի ներկայութեամբ։ Կրոնական ժողովը, որ գրեթէ 10 ամսէ ի վեր նիստ չէր գրած, իր առաջին նիստը գումարեր է օգոստոս 9ին եւ առնուազն ընտրեր է Տ. Վարդան քահանայ Զարգարեանը։ Իսկ Քաղաքական ժողովը որ ամիսներէ ի վեր գումարուած չէր. օգոստոս 10ին գումարուեր է եւ յառաջիկայի պէտք ընտրել Ռուսմանական Խորհուրդը որ բնաւ գոյութիւն չունէր։ Իսկ միւս Խորհուրդներն ալ հետզհետէ պիտի ընտրուին։ Կրոնական եւ Քաղաքական ժողովներ։ Մեր ընտրութիւն չունենալ։ Մեր Ազգ. Վարչութիւնը ոտիպի պէտք եղած մինչեւ ները ձեռք առած է Թուրքիոյ խաղողի տրածութիւններուն այդպէս ասանց պատճառի ինքնաշարժի տեղի չտալուելու համար, քանի որ նկատուած է թէ Թուրքիոյ և՛ մէկ կողմէ դուրքիւն չունի վերոյիշեալ հիւանդութիւնը, եւ խաղողի ուրիշ պաուղներու պէս ասանր եւ տարիներ չունենալուն՝ չի կրնար տրթուլի փոխանցել մը ըլլալ, որով Ռուսմանիոյ կողմէ ձեռք առնուած բոլոր միջոցները դիտութեան հոգուտ են։

ՄԱՀ

ՎԱՍԵՄ, ՆՇԱՆ ԷՖ, ՍԵՓԷՐԵԱՆԻ

Յունիսի հ'իմանանք թէ Կայս. Գալատան Բ. Թարգմանիչ եւ Օտար Մատեանի Տնօրէն Վահ. Նշան էֆ. Սեփերեան իր մահկանացուն փոխեր է երկի իրիկուն, լուսարձակեան մահուամբ, չընչերակի խմման հետեւանքով։

Հանգուցեալը Տերութեան վաղեմի եւ արժանաւոր պաշտօնատարներէն մէկն էր, թէ՛ իր հմտութեամբն ու կարողութեամբը եւ թէ իր հաւատարմութեամբը, եւ բոլոր ազնիւ ճանչցողներուն լարդանքը կը վայելէր, պահական ու պաշտօնական շրջանակներու ինչպէս նաեւ անհատական կեանքի մէջ։ Սեփերեան էֆ. հազիւ յիսունը լրացեր էր եւ կը թողուր ազատաբար այրի մը եւ չորս զաւակներ, երկուքը աղջիկ եւ երկուքը մանչ՝ Մարտիրոս եւ Հայկ։ Եղբարը՝ Սեփ'ը էֆէնտիին, որ նոյնպէս կարեւոր պաշտօն մը կը վարէ Արտաքին գործոց նախարարութեան մէջ։

ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ

Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ

Բիրա Եկեղի-Փողոց թիւ 1

Ուսումնարանին Ժ.Ը. տարեշրջանը պիտի սկսի առաջիկայ տեսպ. 4]17ին, երկուշաբթի օրը։

Ուսումնարանին նպատակն ու ծրագիրը ըստ բաւականի ծանօթ է պատուական ազգայնոց։

Անամիսալութեան փոյթն ու ջանքն է, ընտրեալ պաշտօնէից եւ ուսուցիչներու խմբի մը ձեռքը, իրեն լանձնուած մանկտւոյն ու երիտասարդութեան խնամքով լուսաւորական մը դաստիարակութիւն մը տալ եւ հիմնական ու գործնական ուսմունք աւանդելով անոնց մտաւորական կարողութիւնը զարգացնել։

Ուսումնարանին վարչութիւնը և հանգուցեալներ լանձնուած է Դեր. Թովմասեան Ս.Վ.ին և Մեծ. Թորխճեան Աւետ էֆ.ին։

«Գաղտնի առնումը այսու հրաւիրել զաղդուութիւն Սրբազան Հօրդ, առ լոյս կարեւոր խնդիս մի, այն է, այլոյսի բաղմութիւն Զուղայեցի մուրացկանաց դուռն այսուհետ կոչմանս, որպէս թէ ձանձրոյթ եւ տրամադրութիւն պատճառեն բազմաց ազգայնոց մեր առաջ եւ մեզ, դժուարանք է նեղրագրել։ Բազում է որոյսէ որպէս լսեմք թեպ զգոռ եւ զաւ խատուիւն իւրեանց զոր ունին ուր եթե, մինչ տգիտութիւն իւրեանց զոր ունին ուր եթե։ Ուրեմն լայնի ի՛ն բերեալ օր պանդուխտների մեծամասնութիւնը չառ անխնայելի վիճակի մէջ է գտնուում (մի դեղ դրած ազնուալի հեռանանքներ)։ Գաղթականները ցրելով իրանց ունեցած չունեցածը, երեսի վրայ ձգելով խեղճ ընտանիքը, ձեռք են առնում պանդխտութեան դաւազանը, մի մինի բաղդը փորձելու նպատակով։ Իսկ թէ հաղորդակի նեղութիւնից լեռայ, գնացողի ուժասմանութիւնը ինչպէս պարագաներ է ձեռք բերում օտարութեան մէջ, արդէն թաւել ենք վերայ։

Ուսուցչական խումբը կը կազմեն՝

Թուրքերէն Մ. Վ. Կոմիտասեան,

Թաքիեան էֆ. Ֆրանսերէն լեզու եւ Թարգմանութիւն։

Գեր. Սիրուհեան վրդ. Հայերէն լեզու եւ Գրականութիւն։

Գեր. Գասպարեան վրդ. Կրոնագիտութիւն եւ Հայերէն։

Սէյրեկեան պէյ, Տաճկերէն լեզու եւ Օսմ. Գրականութիւն։

Կոստանդեան Սա. էֆ. Տաճկերէն լեզու եւ Գրագիտութիւն։

Գասպարեան Յովհ. էֆ. Տաճկ. լեզու եւ ուսուցիչ խանարգարոյն կարգի։

Մ. Իշխան Զարգարեան գիտութիւն, Բնագիտութիւն եւ Տարրական Գիտութիւն։

Մ. Բրոյ Ֆրանսերէն լեզու եւ գրագիտութիւն, Փիլիսոփայութիւն։

Սենք Տէր Մարիամ Ֆրանսերէն լեզու, Գրականութիւն. Աշխարհագրութիւն, Զարգարեան գիտութիւն։ Հաշուակալութիւն, Բնական գիտութիւն, Բնագիտութիւն. Երկրաչափական գծագրութիւն եւ գեղագրութիւն։

Մ Կիւրեղի Անգլիերէն լեզու,

Մ. Լիլեաներ Գերմաներէն լեզու,

Վասիլեան Յով. էֆ. Գծագրութիւն եւ Գեղագրութիւն։

Մ. Կրավինա Զանեան երաժշտութիւն։

Նոր ազատագրեալներու բնակարանին ուսուցման լեզուն հայերէն եւ ֆրանսերէն է։

Աւելորդ է լռակոպէս լիշատակել թէ ուշադրաց ամէն հիւրի, մանաւանդ ֆերանսերէն լեզուի եւ գիտութեանց մէջ զգալի յառաջդիմութիւն ի՛ն հեն, մինչեւ ա՛զամ կարով ի՛լլան Տրամասի եւ ուրիշ երիտասարդներու բարձրագոյն վարժարաններու եւ համալսարաններու քննութեան լոյսաւորեալ թեամբ հետեւելու եւ բարձր վկայականներ ստանալու։

Ի գիտութիւն պատանեաց ազգայնոց, ուրախութեամբ կը հրատարակի ասա որ Ֆրանսերի դեսպան Գ. Բոնսիեանի պատասխանը անցեալ տարւոյ Բիրանցի քաղաքացիներու նեղիսլ դանուելով եւ գրաւոր մրցանոց աշխատութիւնները ուշէն անցնելով մասնաւորապես յայտնց իր գոհունակութիւնը նոյն իսկ փոքր կարդերու աշակերտաց Ֆրանսերէնի մէջ ցրուած լաւագիտութեան համար։

Այսօր մեր նոր նեղեկի աշակերտներէն երկուքը Բարեկի Բիւրեկան վարժարանը, երկուքը Իրաքագիտութեան, ուրիշ երկու աշակերտներ Արտեանոց վարժարանը, մէկը Գերմանու Ֆրէյնեց քաղաքին վանականութեան Ակադեմիան, ուրիշ մը Ցուրիի քաղաքին բազմաստեղծուն ճարտարանը մեծ լոյսոգութեամբ իրենց ուսումունքը կը շարունակեն. ասանց մէկ երեսս տարեն պիտի ուրանան իրենց բնութեանը։

Դեռ քանի մը օր առաջ հասու մարքազաքաղաքս, նոր նեղեկի աշակերտներէն Յավոսի Թիլեան երգասարեալ, որ Վանայի Եղիշեանց վարժարանին հասարակ ընթացքը մեծ գովասանք լսելեալ եղաւ երկրորդ հանդիսաւոր իր կարգին մէջ եւ արժանեաց մեծալի ուժանցաւ։

Այս տարի ալ Ֆրանսի դանազան դպրոցները պիտի զրեւուին ուրիշ նոր լուսազգ երիտասարդներ։

Տարս ծնունդ կամ պատանեաց կրնան դիմել Ուսումնարանիս Տնօրէնութեան, օգոստոս 15էն սկսեալ ամէն երեկոյթի եւ ուրբաթ օրերը՝ մինչեւ կէսօր իրենց գալուստն արձանագրել տալու եւ մասնաւոր տեղեկութիւն ստանալու համար։

8—10 Խնամակալութիւն

Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Ուսումնարանին

Այսօրուան Հեռագիրներ

ԲԱՐԻԶ, 6 սեպտ.—Սպիտակոսներուն ամբողջական գումարման աշխատութիւնները վաղը պիտի սկսին։ Սպիտակոսները իրենց թեմերուն պիտի հաղորդեն արդէն արուած որոշումները։

—Ֆրանսայի արտաքին գործոց նախարար Գ. Լէոն Պուրժուա նախագահ ընտրուելու հեւնախի մրցակցորդն է հանրապետութեան։

ՀԻՌՈՄ.—Մէլենի մէջ կատարուելու բարեւոր ձիերու մրցանքին մրցումի մը։ Անգլիա, Ֆրանսա, Գերմանիա եւ Զուլիսերու պիտի մասնակցին։

—Իտալիոյ թագաւորը ու թագուհին Մնանդին Սեւ Լեռ պիտի երթան։

ԼՈՆՏՈՆ.—Աւստրալիոյ կառավարութիւնը ընդունեց սենատորներու դեմ օրէնքը։

ԲԱՐԻԶ.—Լա Հէնի դեսպանախորհուրդը սկսաւ իր աշխատութեանց։

ՎԼԼԿՈՒԱՏ.—Սերպիոյ թագաւորը որ ուղեւորութիւնները կը շարունակէ. Զոյցոր ժամանեց՝ արեւելեան Սերպիոյ։ Տեղացիները երեկ լուսաշնորհութիւն մը կատարեցին ի պատիւ թագաւորին։

ԲԱՐԻԶ.—Տեղա կ'ըսէ թէ հնդկական հաստատել Գ. Գօ մասերս Մատրիսի ֆրանսական դեսպան պիտի կարգուի։ Այդ պարագային աւելի բարձր պաշտօնի մը պիտի կոչուի Մատրիսի դեսպան Գ. Ժիլ Բոնսան։

ՀԻՌՈՄ.—Իտալիոյ եւ օտար երկիրներու մէջեւ 1905ին կատարուած վաճառականութեան մէկ վիճակագրութիւնն կ'երեւայ թէ, նախորդ տարին հետ բաղդատելով, ներածութիւնը 350 միլիոն ֆր. աւելցած են եւ արտածութիւնն ալ 200 միլիոն։ Ամբողջ գումարը եղած է 3,800 միլիոն։

ՎԻԵՆՆԱ.—Ֆերտինանտ իշխանը դեռ քանի մը օր պիտի մնայ Գալոյ, որ կը դանուի իր մօրը՝ Բլեմոնթի իշխանուհիին եւ դուստերուն հետ։ Ֆերտինանտ իշխանը երկուշաբթի Սոֆիա կը ճանապարհի։

ԲԱՐԻԶ.— Ֆրանսայի Խորհրդարանին հաստատելը երբ բացուի, Գ. Տէրի Բուշեն փոփոխութիւններ պիտի առաջարկէ շաբաթական հանգիստի օրէնքին համար, որպէս զի առաջը առնուի անոր մասնակի կիրառմամբ երեւան եկած բազմաթիւ թերութիւններուն։

ՀՌՈՄ. Ժէդ-ի թիներու Ընկերութեան պատասխանատուները Ժէդ-ի թիներու զորավարը ընտրեցին Հայր Ֆրեսան, որ առժամապէս կը վարէ այդ պաշտօնը՝ Հայր Մարթէի մահէն ի վեր։

ՊԵԼԿՐԱՏ.— Սերպ կառավարութիւնը մեծամեծ ջանքեր պիտի ընէ՝ կարգադրութեան մը լանգելու, որպէս զի վերջանայ Աւստրիոյ հետ մաքսային ռատաստի պայքարը։ Եթէ լուծում մը կարելի չեղաւ, բանակցութեանց պիտի ձեռնարկէ միւս տերութեանց հետ ասեւարարան համաձայնութիւնները լուծելու համար։

ՎԻԵՆՆԱ.— Աւստրիոյ զինուորական իշխանութիւնները չատ գոհ են ազգամարտ ներու արդիւնքէն. ամէնէն ուելի լուծած է ինքնաշարժ կոտքի զորամասերը։

ԲԱՐԻԶ.—Հոս անառնելի ասք կ'ընէ. մեծի երեկ քառասնօրեայ հոգի մեռած ա բեւարարէն։ 1898էն ի վեր սեպտեմբեր ամսոյն այդքան ասք չէր Բարէզի մէջ։

ՊԵՐՆ.—Մեռ հրաւերութիւն կը սիրէ Գերէի մէջ. չատ սեղեր ջաբ չեմ։ արօսավարները փնտրած են։

ՂԱԼԱՔԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 24 Օգոստոս

Օսմ. Բանալիսէ Մեսց.	Օ.Ռ.	105 34½
Ամէնէն բարձր գին	»	105 35½
Ամէնէն վար գին	»	105 31
Բուսմելիի Երկաթուղի գոց ֆր.		144 25
Ամէնէն բարձր գին	»	144 50
Ամէնէն վար գին	»	144 25

ԹԱՇՈՒՄ 25 Օգոստոս

Օսմ. Բանալիսէ Մեսցի Օ.Ռ.		105 23
Բուսմելիի Երկաթուղի ֆր.		144 —
Շերքեթի Հայրիէ		39 50
Բարատա		150 50
Ռէժի		19 —
Օսմ. Պանքա		— —
Ցուսական Պանքա		430 50
Տերքոս		299 —
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4 47
Թրամուէյ բաժնեթուղթ		9 05
» ժուրնալ		4 25
» պարտատոմսեր Ֆ.Կ.		488 —
Բարաֆ Կ. Գալոյ		456 —
Թրանվայ		55 —
Բրեսի Ֆանսիէ Էժէրսէն Ա		331 —
» « » Բ		267 25
Լավրիսա		57 50
Անատ. երկաթ. բաժնեթուղթ		18 07
» » պարտատոմսեր		523 —

ԴՐԱՄԱՆԻՇԻ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանկնոց	ղրշ.	87 10
Անգլիական ոսկի	»	109 35
Բել էմբերիալ	»	90 30
Բրիմիզ	»	50 —
Մեէսիսէ արծաթ	»	107 14
Մեթալիք	»	100 20
Բուսալի թղթադրամ	Օ. Ռ.	8 67

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 6 Սեպտեմբեր

Անգլիական Բանալիսէ		86 75
Մեսցիսէ Օսմ. պարտք	բաց.	97 12
	գոց.	97 —
Օսմանեան Պանքա		15 87
Ռուսական 1888–1889		72 25
Հելլենական 5 %		53 75
» Մենաբոլ		53 75
Գուլկարական 1892	Ֆ.Կ.	100 50
Եժիպտէն իւնիֆիտ		104 75
Ճարտական %		90 25
Թրանվայ		6 25
Զերբիրա		1 63
Փոխանակագիր		25 36½

ԲԱՐԻԶ, 6 Սեպտեմբեր

Ֆրանս. Ռանթ 3 %		97 75
Մեսց. Օս. պարտատ.	բաց. զլ.	97 55
	գոց. »	97 55
Օսմ. Կայս. Պանքա	ֆր.	650 —
Օսմանիէ	»	— —
Բուսմելի երկաթուղի	»	145 —
Օսմ. մաքսատուն	»	489 —
Օսմ. Ռէժի	»	437 —
Բրիւանիէ Թիւրք 4 %	»	— —
Քանալ Լիմանէ	»	1189 —
Իտալական Ռանթ	»	102 60
Սպանիական արտաքին	» « »	96 90
Աւստրիական	» » »	99 75
Թրանվայ	»	56 —
Ռուսական 3 % 1891	»	60 05
Զէք Լանտանի վրայ	»	25 175
Գալիա Բարայրը	»	683 —

ՎԻԵՆՆԱ, 6 Սեպտեմբեր

Փոխան. Լանտանի վրայ	ֆր.	239 80
Բուսմելի երկաթուղի	»	161 50
Օսմ. Ռէժի	»	403 —

ԳԷՐԼԻՆ, 6 Սեպտեմբեր

Մեսցիսէ պարտաթուղթ	ֆր.	96 30
Բուսմելի երկաթուղի	»	145 75
Անատ. երկաթ. պարտաթուղթ	»	103 70
Փոխ. Լանտանի վրայ 3 տար.	»	20 220

ԳՐԻՒՆԷԼ, 6 Սեպտեմբեր

Օսմ. մեսցիսէ պարտք		97 37
Բուսմելի երկաթուղի		146 —

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

Ազդ.—4 % Բանալիսէ Օսմ. պարտաթուղթերու տերերուն կը նանուցուի թէ նոյն արժեթուղթերուն պայմանժամը 1906 տեսպ. 1]14ին ստորագրեալ թիւ 33 կարգաներեր. ինչպէս նաեւ ներկայ օգոստ. 1]14ի վիճակահանութենէն ստացած արժեթուղթերը պիտի վճարուին լուսաբեայ տեսպ. 1]14էն սկսեալ, Գալաթիա, Օսմ. Պանքայի հիւղերուն կողմէ, հետեւեալ ժամը 10էն, մինչեւ կէսօրէն առաջ ժամը երկուքէն, ամէն օր, բացի կիրակէէ, եւ ժամը ասանէն մինչեւ կէսօր՝ ուրբաթ օրերը։ Ի փոխարէն կարենալու կամ ստացած ելած պարտաթուղթերը, որոնց ընկերացած պիտի ըլլան թերագրեալ պատասխաններ, անանց տեղեկութիւն ընդունելու մը պիտի տրուի, զոր պիտի ներկայացնեն վճարելու համար՝ իր հրապարակման թուականէն մինչեւ 10 օր հաստ. Գալաթիա, Օսմ. Կայս. Պանքայի տնտեսութիւն։ 7—15

Կ. Գալաթա, 29 օգոստ. 1906

ԽՆԱՅՈՂԱԿԱՆ ՍՆՏՈՒԿ

ՎԻՆԸՐ ՊԱՆՔ-ՖԷՐԱՅՆ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ

Դրամագլուխ 130 միլիոն ֆրանկ, ամբողջովին վճարուած։
Պահեստի գումար 36 միլիոն ֆրանկի չափ։

ԳԼԽԱՒՈՐ ՊԱՇՏՕՆԵՐ

Վճարումները ոսկեղրամ չլլալու են։ Օրական գրուչէն վար վճարում չընդունուիր։

Վինցր Պանք-Ֆերայն այսօր հրաւիրեր է 3½ տոկոս կը վճարէ 1000 ոսկիէն վար գումարներու համար, իսկ տոկոսի ուելի գումարներու համար՝ հարիւրին 3։ Սակայն դրամ տարեայ տոկոսին տակը իջեցնել կամ ուելացնել տեղական լրագիրներու միջոցաւ 15 օր առաջ իմաց տալէ յետոյ։

100 ոսկիէն վար գումարները կրնան եւ առնուիլ ամէն տեսպ։

100 ոսկիէն վեր գումարները կրնան եւ առնուիլ գիւղատեղ ու գիւղական ելեւէջ աշխարհագրութեան մը լեռայ, հետեւեալ կերպով.

3	օր	100– 150	ոսկի գումարի համար
6	»	151– 200	» » »
10	»	201– 500	» » »
15	»	501–1000	» » »
30	»	1001 և ասկէ վեր	» » »

Վինցր Պանք-Ֆերայն իրեն կը վերապահէ պահանջ դրամ ունեցողներուն հաղորդելու զարգացրել, ուղղուած ասոնց վճարելով տարարեն պարտականութիւնները։

Վինցր Պանք-Ֆերայն խնայողական գումարը պարտադիր տարարաց մասնաւոր ալ կը լանձնէ տեղական ոսկիներ, բայց այդ պարագային, նշանակուած թանկագոյնը (վերջի գամ վասէ) միայն իրաւունք ունի դրամը քաշելու։

Խնայողական Սնուցեալ գաս, Վինցր Պանք-Ֆերայն կը դրամի հաւատարիմ տարարաց ուրիշ գործառնութիւններով։

ԱՄԷՐ ԲԻՖՈՆ

Société Producteur du France, Péra

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹԵԱՆՆԵՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, ԲԵՐԱ

Ամենաբարձր զեղեցկութիւններու արժանացած զեղագոյն արուեստանոցներու մէջ։

ԱՄԷՐ ԲԻՖՈՆԸ, ամենէն շատ ջիղերու պատճառող սա կպղտութիւն քսպելէն, պատրաստուած է ալժիրեան հոգի լաւագոյն տեսակներէ։ Իր կազմութիւն ու հոգեւոր ազդեցութիւնը լատինաբնակներուն համար է որ կը լանձնարարուի տեղ գործածութիւնը։ Առաւօտեան տնօրէն փունջ կամ ճաշէն ետքը առաջ առնուած տեսնի՝ բարերար ազդեցութիւնն մը կ'ունենայ։ Այդ է մանաւանդ շնորհիւ՝ մարդուս ստամոքսը կը վերաբերի եւ տեղը կը մնայ։

Դանոր. — Անէրեկ մարդերի մեր վաճառատունը կեղծած ըլլալուն։ Ամէր Բիֆոնի տարբերակներուն խորհուրդ կուտանք տեղը ոչ մի կերպով տարբերու միայն դիմել, որպէս զի կեղծերը չտանին։ պէտք է պահանջեն որ չիները Բիֆոնի ալ Ֆաղրիքանի դրոշմը կրեն։

Մեր ներկայացուցիչ Կ. Գալաթայ մէջ Գ. Լ. ԲԱՐՄԱ։

Գ. Գ.

Բ. Գանոմի	Ղալաթիա
Ա. Ռեքքիա	»
Էքսանմիք Գոսբէնթիվ	Ղալ., Բերա և Գալատաքիզ
Ռոզաբիս Սիւսոնէ	Ղալաթիա
Բարատարալ եւ Մեէլեթեան	»
Ժ. Սթավրոպուլ	»
Սթավրոպուլ Նշարդ	»
Քոթիանի Նշարդ	»
Վենետիկ Գասպարեան (դեղագէտ)	Կ. Գալաթա
Մեէմիա Բեազիմ	» »
Տ. Մեէլիքի սրդի և Ընկ.	» »
Մ. Մեէլիքի	» »
Թ. Լինս	» »
Գ. Սեֆերեան	» »
Ժ. Վանթիզեանս և Ընկ.	» »
Էմիլ Լանդրան	Բերա
Տեմեթրաքօրալս եղբ. և Ընկ.	»
Թ. Սարգիսեան Բերա, Կ. Գալաթա, Ղալաթիա	
Գան Մարլէ	Բերա

Եւն. եւն. եւն. 39—50

ԻՆԱՆ

(Խազինեի Խասսայի Շահանէ)

Խազինէի Խասսայի Շահանէ իւրեան պիտի սենէի քանմիլ զարգիրնաս մարդասէր օլանանաց Հայտար Փաշասա ինչ օլանանաց բրեթեր ամելիարքը տերեւեան իւլեմեսէ Թալեպ օլանլարդն չերթեր ի՛ն հանելեսի եօրէնմեզ վէ լաղմ հեւլեն իլդանանքը լաղմեսի ալմադ իւղրէ սալը վէ բենճլենմակի հիւնէրի սասթ եէսթէ չերտիթը մեքթեբիրանեզ անլամադ վէ մինանդասասա սաթիլ օլմադ իսթեենլերին եւրազ օն նիսալիթեսէ թէէմնամթ ազլերինի վէ ես մեքթեպեր քեֆալերինամի մեքթեպեր սեմանի օնա գասար Խազինէի Շահանէ։

Ֆի 22 ազոթոս 322 3—3

ԳԼԽԱՑԱՒԵՐ
ԳՈՒԱՐԱՆԱ
GUARANA
ԿԴԻՄՕ ԵՒ ԸՆԿ.
ԴԵՂԱԳՈՒՆ Ի ՓԱՐԻԶ.

Այս բուսային եւ բնական փոշին մէկ ծրարիկը քիչ մը չաքարոտ ջուրի մէջ հալեցնելով, կը բաւէ ցնցիլու համար գլխացաւերը կամ ամենէն բուռն ջղացաւերը, առանց վնասակար ազդեցութեան ստամաքին վրայ։
Կեզբոն, Ի Փարիզ, Վիվիէն փողոց, թիւ 8 և դեղարանները A.

Գործակատար՝ Ժ. Գ. Տալէմօ, Ղալաթիա, Կ. Գալիս։

ՄՕՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Ճամբարդ եւ ապրանք փոխադրող օգնական

Ա. ԿԱՐԳԻ	Բ. ԿԱՐԳԻ
Սեպտ	Նայդօրիս
Մէնիս	Էմէյսիս
Բոփսիս	Գուզիրիս
Թիլպեր	Մօսրիս
Նարոլօն	Ֆայիլի
Նավարին	Ֆարօս
	Թիպս

Ռամսես շոգենաւը օգոստոս 11ին Լիվրուլէն մեկնած է դէպ ի Կ. Գալիս, Սմիռնա, Տրապիզոն եւ Պաթում։ Հոս կը սպասուի սեպտ. 7ին։

Առաջին կարգի շոգենաւերը չու հանդիսանում են, նաւուն մէջտեղը ընդարձակ սենեակներ ունին, եւ կարգապահութեամբ կը լուսաւորուին եւ կին ճամբորդներու համար տեսչուհի ունին։

Երկրորդ կարգի շոգենաւերն ալ տակաւին Քուլով ճամբորդներ կ'ունենան բայց տեսչուհի չունին։ սդ.

Կ. Գալիս Լիվրուլ Ա. կարգի գին է 15
» » Բ. » » » 11

Կը խնդրուի վճռաւորներին որ փութացուցեալ նոր Ղալաթիոյ մասը հանելու համար՝ իրենց հրահանգները առնեն շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։
Ամբիրալի եւ Ներսէսի նաւահանգիստներեն առնելու համար ապրանքներ կ'ընդունուին։

Դիմել առ Ճ. Վ. ՈՒԻԹՈՒԼ և ԸՆԿ.
Գործակալք
Ալիթալ խան, Գալաթէ գարաս, Գալիս
ՃԷՏՄՍ ՄՈՍ ԸՆԿ.
26—50 31 Ճէյմս Սպրիգ, Լիվրուլ։

Khedivial Mail Line
(Քէսիվիալ Մէյլ Լայն)
Շոգենաւային Ընկերք.
Նաբաթական ամենեն արագ երթեւեկը Գոլսոյ եւ Ալեքսանդրիոյ միջեւ։

Էլ-Դանիէրկ շոգենաւը, նաւապետ Վ. Լոլաթ, չորեքշաբթի, 5 սեպտ. 1906 (Ը. Ե.) կէսօրէն ետք ժամ 4ին, Ալեքսանդրիայէն հոս կը ժամանէ, իսկ ուրբաթ, 7 սեպտ. 1906 (Ը. Ե.), կէս օրէն ետքը, ժամ 3ին պիտի մեկնի Ալեքսանդրիա, հանդիպելով Մէսիլի, Իզմիր եւ Պիրէան։

Տեղեկութեանց համար դիմել Ընկերութեան կեդրոնատեղին, Ղալաթիա, քարտիզի վրայ, Մէյմէնէթլի խան, իսկ ժամանումը, Գալիս, Վալիսէ Սուլթան խան։

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԷՐՕՊԷԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ
Ն. ԹԱՓԷ ՍԻ ԸՆԿ-
ՊՈՍՏԱՅԻՆ ՇՈՓԵՆԱՒՈՒՆՔ

Սեպտ. 10ին Սիրիասի Մարսիլիոյէն։
Սեպտ. 10ին Իմիրդի, Սեւ ծովէն։
Սեպտ. 18ին Անգլոյի Մարսիլիոյէն։
Սեպտ. 24ին Մինկրելի, Սեւ ծովէն։

ԾԱՆՈՒՑԱԳԻՐ

Սեպտ. 11ին Սիրիասի, Էօրթօրի։
Սեպտ. 11ին Իմիրդի, Մուտանիա եւ Մարսիլիա։
Սեպտ. 19ին Անգլոյի Սմիռն, Տրապիզոն, Պաթում, Նովորոսիյսկ։
Սեպտ. 25ին Մինկրելի, Մուտանիա եւ Մարսիլիա։

Ճամբարդութիւնը վեց օր պիտի տեւէ Կ. Գալիսէն մինչեւ Բարիզ։

Ա. կարգ Բարիզի համար 200 ֆր
» » Մարսիլիայէ » 180 »
Բ. » Բարիզի » 150 »
» » Մարսիլիայէ » 120 »

Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին Թոփխանէ գարաքէին վրայ։
18 5—50 Թ. ԹԷՊՈՒԼ

ԳԻՆԷՐՍ CUNARD
ԱՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈՓԵՆԱՒՈՒՆՔ
Արագագոյն երկ եւ ամենագեղ կը բռնեն Լիվրուլի եւ Նիւ-Եորքի միջեւ։

Անուանք	Թոն	Անուանք	Թոն
Լուքանիա	18000	Սիլվանիա	550
Մորաւիա	18000	Ֆալմուտ	[illegible]
Լուսիտանիա	13000	Վէյլս	8000
Լամբանիա	12950	Բաղիա	8000
Սուլթանիա	8000	Թիրոնիա	8000
Ալամրիա	8128	Սիրիոն	8000
Իբերիա	8120	Ֆամագուստա	7000
Սեպտիմա	7800	Գիլէրտա	[illegible]
Ալեանդ	7800	Էնդոնիա	1600

Դիմել առ ՎԱԼԹԵՐ ՍԻՆԿԼԻ Ընկ., Մէյմանէթլի խան, թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա. Բարձ Մուսթաֆա փողոց
19—50

Աբեսիանոս ՋԱՐՆՀ ԵՒՍՍԷՆԵԱՆ

ՍԻՆԿԷՐ
ԿԱՑՍ- ՊԱԼԱՏԱՆ ՀԱՅԹԱՑԹԻՉ
THE SINGER MANUFACTURING Cie.

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատէ շինուած ըլլալով, իրենց ամրութեամբ ամենքն գնահատուած են, որ ալեւորիս ամէն կողմը տարածուած են եւ բոլոր ընտանիքները, դերձակներն եւ գլուխագործները լոկ Սինկէրի մեքենայ ուսած են գործածել։ Սինկէր Ընկերութիւնը ցարդ 490է աւելի պատուոյ վկայական եւ շքանշան ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներէն։
Մասնաճիւղեր բոլոր գիւղերի մէջ։
Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն Սինկէր Ընկերութեան վճռատուններու մէջ։

Բերա) 1. Մեծ փողոց, Պօն Մարշէի դիմաց թիւ 343 եւ 343 կրկին։
) 2. » » Կալաթա Սերայի դիմաց։
Կալաթա) 1. Սինկէր խան Թիւնէլի եանւ։
) 2. Թրամվայի կայարանին դիմաց։
Գալիս) 1. Սուլթան Համամ թիւ 2։
) 2. Սուլթան Գալիսիս, Թրամվայի կայարանին դիմաց թիւ 13։
Սկիւտար) Ջարլը պոյը, թիւ 120։

Դասերը եւ նորոգութիւնները ձրի։ Սինկէր Ընկերութեան կեդր. վարչատեղին կը գտնուի Բերա, Մեծ փողոց, թիւ 343 եւ 343 կրկին, Սարդիս ազէ Տիւզ օղլուի տունը։
16 33—50

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷ
ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿ
1906 Մայիս 15էն (Հ. Տ.) սկսեալ ցնոր մնօրինութիւն։ 16—50

Վոսփորեն կամուրջ

9 30 Արնվ. չնկը. պէյլպ. գուզ. պէշրթ.
9 30 Սթն. միրկ. ր. հիս. պէպ. արնվ. գրչ. օրթ. պշրթ.
9 30 Ր.ա.գավագ եէնմղ. մսպ. պէքտ. թարպ. ենթ. միրկ։
9 30 Գէյթ. բաշ. չպք. գանկ. ա հիսար. գնտ. պէշկթ.
10 40 Միրկ ր.ա.հիսար Գնտ Գէպ արնվ գրչ օրթ պէշկթ։
11 Վնք Զէնկ պէյլ գուզ պէշկթ։
11 պէյք. բաշ. չուպ. գանկ. ա. հիս. գանտ. պշրթ.
10 45 ենմ. մէսպ. պէյքտ. բիքէճ. թարպ. ենթ. սթն. միրկ. Գէշկ.
11 35 Միրկ. ր.հիս. պէպէք արնվ։
11 45 Զէնկ. պէյլպ. գուզկ.
11 50 գրչ. օրթ պէշրթ.
11 20 Ր.ա.գավաք եէնմ մզրպ պէյքտ թար ենթ միրկ պէշկթ։
2 30 Վնք չէնկ պէյլ գուզկ պէշկ։
11 45 Գէյքոզ չաշ սթն ր.ա.հ.ս գնտ պէպ անվ Գէշ օրթ պշրթ։
12 45 Միրկ Ր.հիս պէպ։
1 Արնվ գրչ. օրթ. պշկթ.
11 50 ենմ մէս պյքտ ք ճ թար պյք բաշ չպք գանկ ա.հսապ գնտ պէշ։
1 15 ա.հիս. գնտ. վնք.չնկ պէյլ. գուզզ. պշկ. Դապ։
1 Ենք սթն Գանկ միրկ ր.հիս պէպ անվ գրչ օրթ պէշրթ.
12 15 եէնմ. սէսպ. պյքտ. թար. եէնթ.
1 Ենմ մէս էյքտ թար ենք միրկ Գէշկ։
2 Միրկ ր. հիսար պլպ արն
2 20 Գրչ. Սրթ գուզ։
2 15 Վաք. Զէնկք. պէյլ. պէշկթ.
1 3. Թրպ Գէյքոզ Բաշ Զպք գնկ ա.Հիսար գնտ պէշրկ։
2 40 Ա.հիսար գանտ վնք չէնկ Գէյլ զգկ պշկ։
1 Բ.ա.զգգ. ենմ. մէսր. պյքտ. թարբ. ենթ. սթն. միրկ. պէշկ։
2 45 Միրկ ր. հիս պէպ անվ գրչ օրթ պշկթ։
3 30 Վնք չնկ պէյլ պշ։
3 ԷՂզզ. բաշ. չուպլ. գանկ. ա. հիսար. գնտ. պէշկ.

Կամուրջեն Վոսփոր

10 25 Գշկ պէյլ չէնկ վնք։
10 15 Գէպէք գնտ. ա.ր.հիս.
10 45 Ր.հիս միրկ։
10 50 Գէշկ. գզկ օրթ պէյլ գրչ։
11 15 Գէշկթ. օրթ գրչ. արնվ. պէպ. ր. հիս. միրկ. սթն. ենթ. թարպ պէօյ. մէս. եէնմ. ր.ա.գավ։
11 5 Դապ գուզ Օրթ պէյլ չէնկ արնվ Գէպ գնտ ա.ր.հս միրկ։
11 5 Գէշկթ. սկտ պէյլ չէնկ։
11 50 Գէյլ չէնկ վնք
12 Գէշկ. գուզկ. պէյլ. չէնկ. գանտ.ա.հիսար գանկ. չուպ. բաշ. պէշգ. Թարբ։
12 25 Գէշկ. օրթ. պէպ. գանտ ա.հիս.
12 30 Դրչ. արնվ.
12 45 Գէշկթ. զգկ օրթ Գէյլ պէպ գանտ. ր.հիս միրկ։
1 Դապ. պշկթ. օրթ. գրչ անվ պէպ ր.հիս միրկ սթ. ենթ թարբ Գէյքտ մէս ենմ
1 30 Գէշկթ. սկիտ.
1 30 Սպրտարբ գուզկ. պէյլ չէնկ վնք գնտ ա։ հիս գանկ չու բաշ պէյքոզ
1 45 Գպթ Գշկթ. օրթ. ասվ պէպ ր.հիս միրկ։
2 Գանտ ա.հս։
2 30 Գէշկ. օրթ. գրչ արնվ.պէպ. ր.հիս. միրկ. սթն ենթ թ.ը պէօյիւք. մէս. եենմ.
2 35 Գուզկ. Սրթ. ր.հս միրկ,
3 Գէյլեր չնկ վնք։
3 15 Գշկթ. գուզկ. պէյլ. չէնկ. գանտ. ա.հիս. գանկ. չպուզ. բշպ. պէյքոզ.
3 3. Գապթ. Գէշկթ. գուզկ. օրթ. պէյլ. չէնկ. արնվ. վնք. գանտ. ա. ր. հիս. միրկ. գանկ. սթն. ենթ. բշպ պէյքոզ Թարբ։
4 05 Գէշկթ. օրթ գուչշ արնվ պէպ ր.հ.ս միկ սթն ենթ թարբ պէյք մէս ենմ։
3 50 Արն. պէպէք
4 30 Գշկ. գ.կ օրթ գրչ վնք։
5 Գէշկ. գուզկ պէյլ չէնկ վնք գանտ ա. հիր. գանկ չաթ բաշ պ լթ թարբ պէյքտ մէս ենմ
4 55 Գէպ գանտ ա.հիս
6 Գէշկթ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. ր. հիս. միրկ. սթն. եէնթ. ».ր. պէօյք. սէս. ենմ. ր. ա. գավագ

ՈՒՐԲԱԹ ԵՒ ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐԸ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

Կամուրջեն Վոսփոր

2 Գէշկ ենք թարբ պէյքտ մէս ենմ.
5 30 Գշկ. անվտ միկ ենք թարբ պէյքտ մէս ենմ
7 Գշկ. անվտ միկ ենք թարբ պէյքտ մէս ենմ

Վոսփորեն կամուրջ

9 15 ենմ. մէսրպ. Գէյքտ. թարբ. ենթ. միկ պէպ. անվ. աշկթ։
10 45 ենմ մէս պէյքտ թարբ ենթ Գէշկթ.
11 Մէս պէյքտ թարբ Գէյքոզ բաշ չու գանտ ա. հս. գնտ. վան. չէնկ. պէյլպ. Գգկ. սկտ։

ՍԿԻՒՏԱՐԻ ԳԻԾ

Սկիւտարեն Կամուրջ

9 30	Գէշ կթաշ
10 30	Գուզկունճուք
11 10	
11 50	
12 20	
1 —	
1 30	
2 —	
2 30	
3 —	
3 15	Դապ. Սիրթ.
3 30	
4 —	
4 45	
5 —	Դապ. Սիրթ.
5 30	
6 15	
6 45	Գէշրին. Դապ.
7 30	Գէշրկ.
8 15	Գէշրկ.
9 —	Գէշրկ.
9 30	Դապ. Գէշրկ.
10 5	
10 30	
11 —	Դապ. Սիրթ.
11 20	Գուզկունճուք
12 5	
1 —	

Կամուրջեն Սկիւտար

10 —	Գէշրկթաշ
10 30	
11 —	
11 30	
12 10	
12 20	
12 40	Գգկ, (1 15)
1 20	
1 50	
2 20	
2 30	
3 20	
4 —	Գուզ. (4 20)
4 —	Սբ.էն Գպ.Սկ.
4 50	
5 45	
5 30	
6 50	Գէշրկ.
7 35	Գէշրկ.
8 15	Գէշրկ.
8 30	Դապ. Գէշրկ.
9 —	
9 45	
10 10	
10 30	Սբ.էն Գպ.Սկ.
10 35	
11 —	
11 35	
11 45	Սրբ.էն Սկտ.
12 10	
12 45	

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆԳՐԱՎԱՃԱՌՈՒԹԵԱՆ ԱՄԵՆԱՄԵԾ ՑԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆԸ. 160,000 ՍՏՈՐԱԳՐՈՒՄՈՎ. ԲԱԺԱՆՈՐԴ 1904 ՑՈՒՆՎ. 1ԻՆ

ՆՈՐ ԼԱՌՈՒՍ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ
Համայնագիտական բառարան եօթը հատորէ բաղկացեալ (վեցը հրատարակուած)

Հետաքրքիր արդի կեանքի պայմանները ամենուն համար անհրաժեշտ կը դարձնեն համայնագիտական լաւ բառագիրք մը։ Այդ պահանջը եւ որ հրալալի յաջողութիւն մը գտած է ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ՆՈՐ ԼԱՌՈՒՍԸ, որ իր տեսակին մէջ կատարելութիւն մըն է. վերջին ատիճանի կատարում, իրապէս արդի պահանջները գոհացնող, չորս հարիւր ընտրեալ աշխատակիցներու կողմէ խմբագրուած, առաւօրէն պատկերազարդուած եւ գունաւոր քարտէզներ ու տախտակներ կը պարունակէ։ Այս հիանալի բառագիրքը գերազանցիր է մինչեւ հիմա Ֆրանսայի եւ ուրիշ երկիրներու մէջ հրատարակուած նմանօրինակ գործերէն։ Մինչեւ հիմա հրատարակուած վեց հատորները միայն կը պարունակեն 175,000է աւելի յօդուած, 36,000 պատկեր, 67 գունաւոր տախտակ եւ 360է աւելի սեւ եւ ուրիշ գոյներով քարտէզներ։ Այս մէկ քանի թիւերէն կարելի է դատել այն մեծ ծառայութիւնը՝ զոր կարելի է ապասել այսպիսի գործէ մը։ ԼԱՌՈՒՍ գրավաճառանոցը, Բարիզ, Մոնպարնաս փողոց, թիւ 17, խնդրելի՝ 16 երեսէ բաղկացեալ պրակ մը՝ իբր նմոյշ ձրի պիտի ղրկէ։

Ամբողջ գործին բաժանորդագրութեան համար հիմնական գինն է 200 ֆրանք՝ թղթակազմ, 235 ֆրանք՝ կազմուած, վճարում. 100 ֆրանք սարքագրուած ատեն, եւ մնացեալը՝ վեց ամսէ վեց ամիս։

Կարելի է բաժանորդագրուիլ Լառուս գրավաճառանոցը, Բարիզ, Մոնպարնաս փողոց, թիւ 17, նաեւ գլխաւոր գրավաճառանոցներուն մօտ։ Բաժանորդագրուողները կը ստանան հրատարակուած վեց փաւուար հատորները. եօթներորդ եւ վերջինը պիտի հրատարակուի յառաջիկայ յուլիսին։
25 40—50

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՓԵՆԱՒԻՔ
Ընդհանուր Հալէպ Կ. Գալոյ եւ Օսմանիայ

Անուանք	Թոն	Անուանք	Թոն	Անուանք	Թոն	Անուանք	Թոն	Անուանք	Թոն.
Ալամոս	1069	Ֆիտա	4311	Հիմալիա	1581	Մարգէլլա	3709	Սարգոն	1119
Ալէքթի	3507	Տէմիլա	987	Հինտու	3730	Միքրաս	3557	Տիրիա	1736
Անէէլլս	1541	Տալբա	2368	Հորոհոս	3600	Միլս	1057	Միլվիա	1197
Արիսբա	2377	Տրարբ	1713	Հանմէլ	595	Մանդէսէլլա	1735	Սթէրա	1301
Գուամնա	1322	Տինտա	504	Իսկա	3354	Մալիլլա	2419	Թասոս	1322
Գորտիկա	1364	Իրաս	3464	Խասեն	5540	Նէրա	1083	Թ. Ալիսոն	1548
Գիֆֆալա	4481	Իլատրաս	1520	Ձիլնա	1080	Օնիս	4100	Բարիս	3327
Գէլբա	1271	Իրաբա	1841	Գիլեռ	1053	Ոնեարիս	4056	Բալէտա	1470
Դալիբաս	1337	Ֆիտա	954	Գալիլիս	2307	Օրլանա	1535	Օլրտինա	347
Գամէլ	1544	Ֆինանա	1828	Գոմէս	1700	Բալէրմա	1657	Վասրա	1914
Դաբա	1094	Ֆլամինկա	849	Լէս	1053	Բալա	510	Վալլ	1286
Ձիրաբա	2739	Գրանիմրա	4582	Լէբանա	2272	Բիսլիս	2239	Վալիեանդ.	2391
Մրեբա	1831	Գալիրա	3050	Լիմոսրա	1643	Բիանա	1583	Եէտա	135
Գալբրաս	4525	Գինամա	1343	Լարէնաս	2191	Բալա	1618	Ցեբա	130
Դանդա	2906	Գազա	1011	Մարսա	724	Բաժէ	1789	Բրրա	
Դանաս	895	Գրանա	1695	Մարէնիս	2278	Բաղարա	136	Մայսի	

Ընդհանուր վճռագրով Հալէպն հոս հասած են։
Միխաս չոգենաւը, նաւապետ Թորբ, օգոստոս 13ին։
Տիսս չոգենաւը, նաւապետ Բիլզրինի, սեպտ. 5ին։
Ընդհանուր վճռագրով Հալէպն հոս կը սպասուին։
Այնէգօ չոգենաւը, նաւապետ Ճիգ, սեպտ. 20ին։
Դիմել առ Գործակալ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՆՐԻՋՕՏ
Թիւ 29—24, Գալաթիա Մէյլէթ խան, Ղալաթիա 10 10—50

CIE RUSSE
Navigation a Vapeur et de Commerce
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈՓԵՆԱՒԱՑԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԵՐՈՒԹԻՒՆ
Նաբաթական երթեւեկութիւններ
Օգոստոս

Գլ. 22]4 Իզմիր, Փիրէօն, Աղեքսանդրիա, մէկօրէն առաջ ժամը 10ին։ Հաղորդակցութիւն Բարսմա եւ Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող շոգենաւերի հետ։
Գլ. 22]4 Իմեդիոլու, Սիմոզ, Սամսուն, Օրսու, Բարտըրնա, Տրապիզոն, Բիզէ, Պաթում. մէկօրէն առաջ ժամը 10ին։
Դլ. 23]5 Սեվաստոպոլ ժամը 10ին։
Եշ. 24]6 Օտեսա ժամը 10ին։ Հաղորդակցութիւն Երիմ-Կովկաս, Խերսոն, Ազով, Օտեսա-Բէրսան, Օտեսա-Նիքոլայեվ գիծերու շոգենաւերուն հետ։
Եշ. 24]6 Գուրիազ, Վարնա, Օտեսա. իրիկուան ժամը 4ին։
Ուր. 25]7 Տարասէլ, Մարմարի, Իզմիր, Բրիսա, Թրիպոլի, Գերլիք, Եանֆա, Բոս-Սարա, Աղեքսանդրիա. իրիկուան ժամը 4ին։
Շբ. 26]8 Օտեսա. իրիկուան ժամը 4ին։
13—50

Ա.ՆԱՏՕԼՈՒԻ ՕՍՄ. ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ
Երթեւեկութիւն կառապետարու 1906 Մայիս 1 (Ն. Տ.) երեքշաբթի օրէն սկսեալ

ՀԱՑՏԱՐ ԲԱՇՆ. ԷՍԿԻ–ՇԵՀԻՐԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ ԿԱՌԱՒՈՒՄԲ Թ. 44 խառն Առտու	Թ. 46 խառն Իրկն.	ԿԱՑԱՐԱՆ	ԴԱՐՁ ԿԱՌԱՒՈՒՄԲ Թ. 41 խառն Առտու	Թ. 43 խառն Իրկն.
ժ. Վ.	ժ. Վ.		ժ. Վ.	ժ. Վ.
11 —	7 58	մկն. Քարաքէօյ Կամուրջ ժմ.	3 52	12 23
11 20	8 18	ժմ. Հայատար Փալա մկն.	3 32	12 3
11 50	8 30	մկն. ժմ.	3 22	11 30
1 —	9 38	ժմ. մկն.	2 13	10 14
1 19	9 52	մկն. Բէշիկթաշ ժմ.	2 —	9 52
1 41	10 17	» Թուզլա մկն.	1 40	9 30
2 3	10 42	» Կէյսպէզ »	1 18	9 9
2 27	11 4	» Տիլ Իսքէլէսի »	12 48	8 35
2 39	11 15	» Թավշանճիլ »	12 34	8 24
3 —	11 36	» Հէրէքէ »	12 23	8 12
3 21	11 56	» Եարբանա »	11 56	7 43
3 35	12 9	» Թիւթիւն Զիֆթլիք »	11 44	7 30
3 47	12 23	» Տէրինճէ »	11 33	7 19
4 2	12 37	ժմ. մկն.	11 15	7 3
4 27	— —	մկն. Իզմիր ժմ.	— —	6 38
5 1		» Գէօյլիւ-Տէրմէնտէրէ մկն.		6 2
5 34		» Սարամանա »		5 32
6 1		» Հասքէօյ »		5 14
6 48		» Կէչիզէ »		4 18
7 14		» Ադ-Հիսար »		3 52
7 49		» Մէքէճէ »		3 23
8 19		» Լէյֆքէ »		2 49
8 57		» Վէզիր-Խան »		2 11
9 40		ժմ. մկն.		1 30
9 55		մկն. Գիւմիւշ ժմ.		1 20
11 5		» Քարաքէօյ մկն.		12 30
11 49		» Գօղիւք »		11 54
12 42		» Իւ Էօնիւ »		11 17
1 9		» Զուքուր Հիսար »		10 44
1 44		ժմ. Էսկի Շեհիր մկն.		10 5
իրկն.			առտ.	

ԷՍԿԻ – ՇԵՀԻՐ ԳՕՆԵԱՑԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառ. Թ. 222 խառն Առտու	Կառ. Թ. 224 խառն Իրկն.	ԿԱՑԱՐԱՆ	ԴՐՉ Կառ. Թ. 221 խառն Իրկն.
ժ. Վ.	ժ. Վ.		ժ. Վ.
10 25		մկն. Էսկի-Շեհիր ժմ.	1 25
11 7		» Կեօրէնէ Գիւղաք մկն.	12 45
12 05		» Սարգենկ Բանտար »	12 3
12 59		» Աչասանա »	11 7
1 41		» Ցէքիրլիք »	10 23
2 40		» Տեօյէր »	9 35
3 9		» Իշտանիյէ »	8 50
3 34		» Համամ »	8 24
3 44		» Կարլիկեալ Համամ »	8 14
4 31		» Աֆիոն Գարա Հիսար »	7 43
5 11		» Գեալիւք Ջուրանլար »	6 50
6 6		» Քոյ »	6 3
6 51		» Իսկիշար »	5 10
7 15		» Ծարբան »	4 45
7 46		» Աչ Չէհիր »	4 23
8 18		» Ալարի գեօյ »	3 43
9 —		» Տաւուշճեղ գեօյ »	3 5
9 38		» Իսկէն »	2 33
10 25		» Գարագ-Խանը »	1 39
11 20		» Սէրայ-Խէր »	12 57
11 52		» Մէյսան »	12 17
12 52		» Բանար-Գալը »	11 12
1 30		ժմ. Գոնիա մկն.	10 30
իրկն.			առտ.

ԷՍԿԻ ՑԷՀԻՐ ԷՆԿԻՐԻՔԻՒՂԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառ. Թ. 122 խառն Առտու	ԿԱՑԱՐԱՆ	ԴՐՉ Կառ. Թ. 121 խառն Իրկն.
ժ. Վ.		ժ. Վ.
12 —	մկն. Էսկի Շեհիր ժմ.	10 —
12 44	» Աչ Գուլեար մկն.	9 18
1 24	» Ալլիու Գեօյ »	8 44
2 4	» Գեյլեք Ամուր »	7 58
3 9	» Սարիքեօյ »	7 1
3 53	» Գիչեր »	6 4
4 35	» Մարիլեր »	5 27
5 9	» Գեյլեք Գէօփրու »	5 —
6 3	» Բօլաթլի »	4 16
7 21	» Մալի Գեօյ »	2 49
8 15	» Ճենճան Գեօյ »	1 47
9 —	ժմ. Էնգիւրու մկն.	1 —
իրկն.		առտ.

ԱԼԱՇԷՀԻՐ ԲԱՆԱՆՑԻՆ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառ. Թ. 323 խառն Առտու	Թ. 324 խառն Իրկն.	ԿԱՑԱՐԱՆ	ԴՐՉ Կառ. Թ. 321 խառն Առտու	Թ. 322 խառն Իրկն.
ժ. Վ.	ժ. Վ.		ժ. Վ.	ժ. Վ.
1 5	11 15	մկն. Ալաշէհիր ժմ.	12 30	10 35
1 25	11 35	ժմ. Գէօբէճէնա մկն.	12 10	10 15

ՀԱՄԻՏՅԷՆ—ԱՏԷ-ԲԷՅՔԻՐ

ԵՐԹ Կառ. Թ. 126 խառն Իրկն.	ԿԱՑԱՐԱՆ	ԴՐՉ Կառ. Թ. 125 խառն Առտու
ժ. Վ.		ժ. Վ.
6 34	մկն. Համիտիյէ ժմ.	4 36
6 16	մկն. Հասանլար ժմ.	4 54